

ANKARA

HACI BAYRAM VELİ ÜNİVERSİTESİ

LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

**HEYKEL SANATINDA FİGÜRATİF KADINSAL İMGELER:
AUGUSTE RODIN VE CAMILLE CLAUDEL**

Bahar ARSLAN

Tez Danışmanı

Doç. Dr. Asuman AYPEK ARSLAN

YÜKSEK LİSANS TEZİ

BİLEŞİK SANATLAR ANA SANAT DALI

BİLEŞİK SANATLAR ANA BİLİM DALI

TEMMUZ 2023

ankara

HBM

**HEYKEL SANATINDA FİGÜRATİF KADINSAL İMGELER: AUGUSTE
RODIN VE CAMILLE CLAUDEL**

Bahar ARSLAN

**YÜKSEK LİSANS TEZİ
BİLEŞİK SANATLAR ANA SANAT DALI
BİLEŞİK SANATLAR ANA BİLİM DALI**

**ANKARA HACI BAYRAM VELİ ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ**

TEMMUZ 2023

TEZ ONAY SAYFASI

Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Lisansüstü Bileşik Sanatlar Ana Sanat Dalı YÜKSEK LİSANS Programı öğrencisi Bahar ARSLAN tarafından hazırlanan “HEYKEL SANATINDA FİGÜRATİF KADINSAL İMGELER: AUGUSTE RODIN VE CAMILLE CLAUDEL” Başlıklı tez çalışması 14/0/7/2023 11.00 tarih ve saatinde yapılan tez savunma sınavında aşağıdaki jüri tarafından OY BİRLİĞİ ile YÜKSEK LİSANS TEZİ olarak KABUL edilmiştir.

		Kabul	Ret
Başkan	Doç. Dr. Olcay BORATAV	☒	☐
Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi/ Grafik Tasarım Ana Bilim Dalı			
Danışman	Doç. Dr . Asuman AYPEK ARSLAN	☒	☐
Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi/ Görsel Sanatlar Ana Bilim Dalı			
Üye	Doç. Dr. Çağrı GÜMÜŞ	☒	☐
Konya Karatay Üniversitesi/Grafik Tasarımı Anasanat Dalı			

ETİK BEYAN

Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Tez Yazım Kurallarına uygun olarak hazırladığım bu tez çalışmada; tez içinde sunduğum verileri, bilgileri ve dokümanları akademik ve etik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi, tüm bilgi, belge, değerlendirme ve sonuçları bilimsel etik ve ahlak kurallarına uygun olarak sunduğumu, tez çalışmada yararlandığım eserlerin tümüne uygun atıfta bulunarak kaynak gösterdiğimi, kullanılan verilerde herhangi bir değişiklik yapmadığımı, bu tezde sunduğum çalışmanın özgün olduğunu, bildirir, aksi bir durumda aleyhime doğabilecek tüm hak kayıplarını kabullendiğimi beyan ederim.

Bahar ARSLAN

14/07/2023

HEYKEL SANATINDA FİGÜRATİF KADINSAL İMGELER
(Yüksek Lisans Tezi)

Bahar ARSLAN

ANKARA HACI BAYRAM VELİ ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
Temmuz, 2023

ÖZ

Figüratif kadınsal imgeler, sanatın her dalında olduğu gibi heykel sanatında da sanatçıların eserlerinde yer almıştır. Kadın bedeninin sanat nesnesinden heykel imgesine dönüşümü, izleyiciyi düşündüren faktörlerdendir. Sanatçılar, edindikleri bilgi birikimi sayesinde izleyiciyi etkilerken aynı zamanda bu birikimlerini sanatsal imgeye dönüştürmektedirler. Geçmiş ile gelecek arasında köprü görevi gören önemli eserler, figüratif kadınsal imgelerle ifade edilmiştir. Aslında geçmişle geleceği birleştiren buluşma noktası olan eserlere yer verilmiştir. Biçime dayalı kadınsal imgelerin temelinde ulaşılmak istenen nokta, insanın özüdür. Bu öz, eserlerde sanatçıya ve izleyiciye bir olgu olarak geri döner. Heykel sanatında figüratif kadınsal imgeler, bu özelliğinden dolayı hala eserlerde varlığını sürdürmektedir. Bu anlayış, heykel sanatı içerisinde önemini ve yerini korumaktadır. Bu araştırmada, figüratif kadınsal imgelerin heykel sanatındaki yeri ve önemi, sanatçıların eserlerinin üzerinden örneklerle açıklanacaktır. İzleyiciyi kadınsal imgelerin heykel sanatına bakarken düşündürmek asıl amaçları arasındadır. Dünya çapında resim, heykel ve seramik dalında kadın bedenini her türlü duyguyu yansıtacak şekilde estetik obje olarak kullanan belirli sanatçıların belirli eserlerinden örneklerle anlatmaya çalıştım. Bu araştırmada, figüratif kadınsal imgelerin heykel sanatındaki yeri ve önemi, örneklerle açıklanacaktır. Dünya çapında resim, heykel ve seramik alanında kadın bedenini estetik bir obje olarak kullanarak çeşitli duyguları yansıtan belirli sanatçıların belirli eserlerinden örnekler verilerek anlatılmaya çalışılmıştır. Bu örnekler, kadınsal imgelerin heykel sanatındaki etkisini ve anlamını vurgulamaktadır. İzleyicilerin kadınsal imgeleri inceleyerek düşünmelerini sağlamak, sanatçıların asıl amacı arasındadır. Kadın bedeni, güzellik, güç, zayıflık, duygusallık ve diğer birçok temayı yansıtan bir imge olarak heykel sanatında sonsuza dek var olmaya devam edecektir.

Bilim Kodu : 40406
Anahtar Kelimeler : Figür,İmge,Heykel,Kadın
Sayfa Adedi : 103
Tez Danışmanı : Doç. Dr. Asuman AYPEK ARSLAN

FIGURATIVE FEMALE IMAGES IN SCULPTURE ART
(M.Sc. Thesis)

Bahar ARSLAN

ANKARA HACI BAYRAM VELİ UNIVERSITY
THE INSTITUTE OF GRADUATE STUDIES
July, 2023

ABSTRACT

Figurative feminine images have been present in the works of artists in the field of sculpture, just like in every other branch of art. The transformation of the female body from an art object to a sculptural image is a factor that makes the viewer contemplate. Artists, through their accumulated knowledge, not only influence the viewer but also transform this knowledge into artistic imagery. Important works that serve as a bridge between the past and the future have been expressed through figurative feminine images. In fact, these works represent meeting points that unite the past and the future. The essence of the human being is the fundamental point that the form-based feminine images aim to reach. This essence returns to the artist and the viewer as a phenomenon in the artworks. Figurative feminine images still persist in sculptures due to this characteristic. This understanding maintains its significance and place within the field of sculpture. In this research, the position and importance of figurative feminine images in sculpture will be explained through examples from the works of artists. Making the viewer contemplate while looking at feminine images in sculpture is among their main objectives. I have attempted to explain it by providing examples from specific works of certain artists in the fields of painting, sculpture, and ceramics worldwide, where the female body is used as an aesthetic object reflecting various emotions. This research will elucidate the position and importance of figurative feminine images in sculpture through examples. It attempts to convey this through specific works of certain artists in the fields of painting, sculpture, and ceramics worldwide, where the female body is used as an aesthetic object reflecting various emotions. These examples emphasize the impact and meaning of feminine images in sculpture. Encouraging viewers to contemplate feminine images is the primary objective of artists. The female body will continue to exist indefinitely in the field of sculpture as an image reflecting beauty, power, vulnerability, emotionality, and many other themes.

Science Code : 40406
Key Words : Figure,Image,Sculpter,Woman
Page Number : 103
Supervisor : Assoc. Prof. Dr. Asuman AYPEK ARSLAN

TEŞEKKÜR

Yıllar önce lisansta sanat okumamı destekleyen anneme ve babama, çizimlerimi görüp beni motive edip sınava girmem için teşvik eden ablama ve kardeşime, beni sınava hazırlayan sınavı kazanıp mezun olduktan sonra da desteğini hiç üzerimden eksik etmeyen saygı değer, çok kıymetli Resim Sanatçısı Işık Çuhacıoğlu hocama, üniversitede bizleri her anlamda geliştiren eğitim aldığım süre için her türlü sempozyumlara sergilere katılmam için destek veren Gazi Üniversitesi Mesleki Eğitim Fakültesindeki tüm hocalarıma, öğretmen olabilmem için hakkıyla bizlere önerilerde bulunup stajlarımızı yakından takip eden öğretmenlik mesleğini sevdiren değerli Doç. Dr. Gülgün ALPAN hocama, yüksek lisansta pandemi de bile uzaktan eğitimle canla başla eğitimimizi sürdürmemize sağlayan kıymetli Hacı Bayram Veli Üniversitesi hocalarıma ve sınıf arkadaşlarıma çok sevdiğim çok kıymetli danışmanım Doç. Dr. Asuman Aypek Hocamın her türlü yardımını ve desteğini üzerimden eksik etmediği için, bir bebek ve bir çocukla tezimi yazmam için bana zaman ve fırsat yaratan eşime hayatımda var olan herkese emeklerinden dolayı sonsuz teşekkürlerimi iletiyorum.

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
ÖZ.....	iv
ABSTRACT	v
TEŞEKKÜR	vi
İÇİNDEKİLER.....	vii
RESİMLERİN LİSTESİ	ix
1. GİRİŞ	1
1.1. Araştırmanın Problemi	2
1.2. Araştırmanın amacı	2
1.3. Araştırmanın önemi	2
1.4. Varsayımlar	2
1.5. Sınırlılıklar.....	2
1.6. Yöntem	2
2. HEYKEL SANATI	3
3. TARİH ÖNCESİ DÖNEM HEYKEL SANATI.....	5
3.1. Tarih Öncesi Zamanlarda Figür.....	5
3.1.1. Figür	6
3.2. Figüratif Anlatım	6
3.3. Mısır Heykel Sanatı.....	10
3.4. Yunan Heykel Sanatı.....	12
3.5. Roma Heykel Sanatı	17
3.6. Erken Minos	18
3.7. Çağdaş Sanatta Figüratif Heykeller.....	20
3.8. Modern Sanatta Kadınsal İmgeler	22
3.9. Figüratif Kadın Heykeli Çalışan Dünya Sanatçıları	41
3.9.1. Viola Frey.....	41
3.9.2. Michele Oka Döner	44
4. FİGÜRATİF HEYKELLERİN KADINSAL YANSIMALARI.....	47
4.1. Auguste Rodin	47
4.2. Aguste Rodin'in Eserlerindeki Kadınsal İmgelerinin İncelenmesi	50
4.3. Camille Claudel	74
4.4. Camillie Claudel'in Eserlerindeki Kadınsal İmgelerin İncelenmesi	80

	Sayfa
5. SONUÇ	95
KAYNAKLAR.....	97
ÖZGEÇMİŞ	102

RESİMLERİN LİSTESİ

Resim	Sayfa
Resim 3.1. Laussel Venüs'ü.....	7
Resim 3.2. Hohle Fels Venüsü.....	8
Resim 3.3. Renancourt Venüs.....	9
Resim 3.4. Hohle Fels Venüsü.....	10
Resim 3.5. MISIR- Hatshepsut Heykeli.....	11
Resim 3.6. Mısır Sfenksi.....	11
Resim 3.7. Yunan Dönemi Heykeller.....	12
Resim 3.8. Afrodite Heykeli.....	13
Resim 3.9. Athena Heykeli.....	13
Resim 3.10. Artemis Heykeli-Efes.....	14
Resim 3.11. Yunan-Milo Venüs'ü.....	15
Resim 3.12. Karyatid Sütunları.....	16
Resim 3.13. Roma Heykelleri ve Büstleri.....	17
Resim 3.14. Erken Minos Dönemi Kyklad Kapları.....	18
Resim 3.15. Orta Minos Dönemi Kadın Figürü.....	18
Resim 3.16. Geç Minos Dönemi Kadın Figürü.....	19
Resim 3.17. Geç Minos Dönemi Kadın Figürleri.....	20
Resim 3.18. Zenos Frudakis – Özgürlük Paige Bradley – Expansion, ABD.....	21
Resim 3.19. Paige Bradley – Expansion, ABD.....	21
Resim 3.20. Picasso-Avignon'lu Kızlar.....	22
Resim 3.21. Picasso-Ağlayan Kadın.....	23
Resim 3.22. Paul Cezanne - Bathers.....	24
Resim 3.23. Manet - Olypia.....	24
Resim 3.24. Rembrandt - Bathsheba With King David's Letter.....	25
Resim 3.25. Degas - L'etoile.....	26
Resim 3.26. 14 yaşındaki küçük dansçı degas.....	27
Resim 3.27. Monet-Açık Hava Çalışması-Sola Dönük Kadın.....	28
Resim 3.28. The Bathers(Yıkananlar)-1887.....	29
Resim 3.29. Diana Bathing - François Boucher.....	30
Resim 3.30. Paul Gauguin - Woman Bathing.....	31
Resim 3.31. Paul Gauguin, Oviri (Sauvage) (1894). Partially glazed stoneware, 75 × 19 × 27 cm. Musée d'Orsay, Paris.....	32

Resim	Sayfa
Resim 3.32. Michelangelo, Madonna Della Scala, 1491	33
Resim 3.33. Paul Gauguin - Tahitili Kadınlar Plajda.....	34
Resim 3.34. Michelangelo - Michelangelo Buonarroti, Libyalı Kâhin Kadın, Sistine Şapeli tavanından ayrıntı	35
Resim 3.35. Da Vinci - The Lady with an Ermine.....	36
Resim 3.36. Leonardo Da Vinci - Bust Of Flora	37
Resim 3.37. Blue Nudes (Mavi Çıplak) – 1907	38
Resim 3.38. Bathers by a River (Nehir Kenarında Yıkananlar) – 1917.....	39
Resim 3.39. Antonio Conava-Üç Güzeller	40
Resim 3.40. Viola Frey	41
Resim 3.41. Viola Frey , Art dolls ,2002	42
Resim 3.42. Viola Frey, Family Portraid,1995	42
Resim 3.43. Viola Frey, Weeping Woman ,1990-91	43
Resim 3.44. Viola Frey,Double Self ,1978	43
Resim 3.45. Michele Oka Döner.....	44
Resim 3.46. Three Torsos	45
Resim 3.47. Head	45
Resim 4.1. Auguste Rodin-12 Kasım 1840-17 Kasım 1917.....	47
Resim 4.2. Danaide,1889-1890. Mermer, yükseklik 36cm. Musee Rodin	50
Resim 4.3. La Danaide.....	51
Resim 4.4. L'aurore-Dawn Die Morgenröte,1885	51
Resim 4.5. Helene.....	52
Resim 4.6. Havva.....	52
Resim 4.7. Hanako.....	53
Resim 4.8. Suzon	54
Resim 4.9. Toprak Vazodaki Çıplak Kadın	55
Resim 4.10. İskambil Kağıdı Gibi Ters İki Komboçyalı Portresi	56
Resim 4.11. Genç Kadın Gövdesi	57
Resim 4.12. Camille Claudel,1893-1895.Mermer, Yükseklik 74,2cm. Musee Rodin.....	58
Resim 4.13. La Pansee-The Thought-Die Gedanke	59
Resim 4.14. Rose Beuret, 1898, Mermer, 51.7x 42.6x44 cm. Paris, Rodin Müzesi.....	60
Resim 4.15. Le Baiser de Rodin,1881-1882, Bronz, ana model,25.7x15.9x15.7cm, Paris, Rodin Müzesi	61
Resim 4.16. La Baiser-The Kıs -Der Kub.....	62

Resim	Sayfa
Resim 4.17. Young Mother at the Grotto,1885, 70.8 x 65.1 x 37 cm,Fransa, Victoria and Albert Museum	63
Resim 4.18. La Jeune Mere A La Grotte-Young Mother At The Grotto-Die Junge, Mutter	64
Resim 4.19. Cehennemın Kapısı,1883-1897, Bronz,635x400x85 cm, Paris, Rodin Müzesi	65
Resim 4.20. Au Bord De La Mer –Beside The Sea-Auf De Kub	66
Resim 4.21. L’adieu-The Farewell-Abschied	67
Resim 4.22. Les Oceanıdes –The Oceanıds –Meerynymphen	67
Resim 4.23. The Fallen Cariatid,1883, Sculpter, 40.6 × 25.4 × 26.4 cm, Paris, Fransa, Rodin Müzesi.....	68
Resim 4.24. Cariatıde Tombee Portant Sa Pierre –The Fallen Cariatıde	70
Resim 4.25. Taşlı Karyatid -Bronz	71
Resim 4.26. Rose Beuret at Mignon,1870, Bronz, 40.6 × 27.9 × 25.4 cm, Paris,Fransa, Rodin Müzesi.....	72
Resim 4.27. Le-Desespoir-Despair-Die Verzweiflung	73
Resim 4.28. Camille Claudel.....	74
Resim 4.29. Camillie Claudel-1886	75
Resim 4.30. Camillie Claudel-Villeneuve’deki Aile Evi	75
Resim 4.31. Camillie Claudel Ve Ailesi	76
Resim 4.32. Çakuntala Kaidesi-1886-1888.....	76
Resim 4.33. Camillie Claudel-1929	77
Resim 4.34. Camillie Claudel –Büst Çalışırken.....	78
Resim 4.35.Camillie Claudel ve Yaşamından Kareler	79
Resim 4.36. Camillie Claudel-Balıkçı Kadın Eskiz	80
Resim 4.37. La Vague,1898-1903,Bronze,France	81
Resim 4.38. Clotho,1893-1897, France.....	82
Resim 4.39. Olgunluk Çağı, 1899	83
Resim 4.40. Niobide Blesse,1907,Bronze, France	84
Resim 4.41.Niobide Blesse,1907.....	85
Resim 4.42.Çakıntala,1905	86
Resim 4.43. Soylu Küçük Kız,1896	87
Resim 4.44.Jeanne Çocuk,1892-1896.....	88
Resim 4.45.Uçup Giden Tanrı,1894.....	89
Resim 4.46.Çömelmiş Kadın,1884.....	90

Resim	Sayfa
Resim 4.47.Çömelmiş Kadın,1884-Jeaane Çocuk,1892-1896, Vals,1897-La Vague,1903....	91
Resim 4.48.Genç Kız Büstü,1886	92
Resim 4.49.Flüt Çalan Kadın,1900-1905.....	93
Resim 4.50.Camillie Claudel Çalışırken.....	94
Resim 4.51.Camillie Claudel'in 30 yıl kaldığı Montdevergues'teki Psikiyatri Hastanesi.....	94

1. GİRİŞ

İnsanlık tarih boyunca kendini nesnelere üzerinden tanımlamıştır. Nesnelere benimseyip onları sanat ürünü haline getirmiştir. Sanatın içinde çokça figürlere yer verilmiştir. Geçmişte ve günümüzde sanatın her alanında figüratif biçimleri görürüz. Heykel sanatında figüratif biçimler sanat tarihinin içinde geçmiş ile geleceğin buluşma noktası olmuştur. Biçime dayalı ifadenin temelinde heykel sanatının bütünlüğü karşımıza çıkmaktadır. Heykel sanatında figüratif biçimler eski çağlara dayanmaktadır. Tarih boyunca incelenerek gelişimini özetledikten sonra sanatta yeri ve önemi örneklerle kanıtlanmıştır. Günümüzde ise konumu bakımından yeni boyut kazanmıştır.

Figüratif biçimler; tarih boyunca resim, heykel ve seramik sanatında sanatçılara ilham kaynağı olmuştur. Figüratif heykellerde imge biçimsel olarak sınırsız ifade ediş şeklidir. “Biçimlerin ve kompozisyon biçimlerin iç analizini yenilemiş ve yüzyılımızın sanat tarihini büyük ölçüde etkilemiştir” (Altet, 2015).

Sanatçıların figüratif eserlerinde duygu ve düşüncelerini estetik kaygıyla forma dönüştürdükleri çalışmalar ele alınacaktır. Heykellerin sanatçının zihinsel ve ruhsal yapısını dışa vururken bıraktığı izler incelenecektir. Heykel sanatında kimi sanatçı insan soyutlamalarıyla figür yaparken kimi sanatçı doğrudan somut figür ortaya çıkarmıştır. Duygu ve düşüncelerini ifade edebilmek için figüratif ifade biçimini kullanan sanatçılardan; Camille Caludel ve Rodin’in eserlerindeki kadınsal imgeleri bulunan eserleri yol gösterici olacaktır. Rodin’in yaptığı heykellerde hem duygular ön plandadır hem de düşünsel ifadeler. Camille Caludel’in ise yaşadığı hayatın izlerini yansıtan eserlerine değinilecektir.

Sanatçılar figüratif kompozisyonlar kurarken biçim olarak kadınsal imgelerden faydalanmaktadır. İmge kelimesi herkeste farklı bir şeyi çağrıştırırken insanın dış görünümü de zihinde canlanabilir. Figüratif heykellerde de imge algısı biçimsel olarak sınırsız ifade ediş şeklidir. “Yapıt ne denli imgelem yüklü olursa bizde sanatçının görünenleri algılayışına o denli katılırız” (Gombrich,1992:10).

1.1. Araştırmanın Problemi

Heykel sanatında figüratif kadınsal imgelerin sanat tarihi içindeki yeri ve önemi nedir ve tarihin farklı dönemlerindeki gelişim ve değişimlerinin sanatçılar ve eserlerine yansımalarıdır.

1.2. Araştırmanın amacı

Araştırmanın amacı; kadınsal imgelerin heykel sanatına etkilerinin araştırılması ve bu amaç doğrultusunda kadınsal imgelerin Auguste Rodin ve Camille Claudel eserleri üzerinden incelenmesidir.

1.3. Araştırmanın önemi

Araştırma, heykel sanatında figüratif kadınsal imgelerin etkisini ve anlamını vurgulaması, sanat tarihi içinde yerini ve önemini, gelişimini ayrıca figüratif eserlerde Auguste Rodin ve Camille Claudel'in ruhsal ve duygusal izlerini yansıtması açısından önemlidir.

1.4. Varsayımlar

Araştırma sürecindeki yazılı kaynakların doğruluğu varsayılmıştır.

- Elde edilen eser görsellerinin içeriği temsil ettiği varsayılmıştır.

1.5. Sınırlılıklar

Heykel sanatçıları Camille Caludel ve Rodin'in eserleri üzerinden örnekler açıklanacaktır.

1.6. Yöntem

Nitel araştırma yöntemi ile literatür tarama tekniği kullanılarak veriler elde edilmiştir.

2. HEYKEL SANATI

Heykel, sanatçıların çeşitli malzemeler kullanarak oluşturdukları üç boyutlu formlardan oluşan bir sanat türüdür. Estetik algı çerçevesinde duyguların ve düşüncelerin ifade edilmesini sağlar. Heykel sanatı, mermer, demir, tunç, bronz ve kil gibi çeşitli maddelerin kullanımıyla gerçekleştirilir. Bu sanatla uğraşan kişilere "heykeltıraş" denir ve genellikle insanlar, hayvanlar veya nesnelerin heykellerini yaparlar.

Heykel, farklı türleriyle çeşitlilik gösterir. Büst, bir kişinin baş ve omuzlarını tasvir eden heykellerdir. Rölyefler, düz bir yüzey üzerine oyularak veya kabartma olarak oluşturulan heykellerdir. Torslar ise insan veya hayvan figürlerinin vücutlarını temsil eden heykellerdir. Bunlar sadece birkaç örnek olup heykel sanatında daha birçok farklı tür bulunmaktadır.

Heykel sanatının tarihi, çok eskilere dayanmaktadır. Arkeolojik kazılarda, geçmiş dönemlere ait ağaç, mermer, pişmiş toprak ve ağaç gibi farklı malzemelerden üretilmiş heykel ve heykelcikler bulunmuştur. Bu eserlerin çoğunun kral-kraliçe, kahramanlar, tanrılar, mitolojik figürler, farklı insanlar ve hayvanları tasvir ettiği anlaşılmıştır. Bu heykeller, dönemlerinin kültürel, dini veya toplumsal değerlerini yansıtan önemli sanat eserleridir.

Ancak, tarihi araştırmaların ilk heykelin kimler tarafından ve ne zaman yapıldığına dair kesin bir bilgiye ulaşılamamıştır. Heykel sanatının kökenleriyle ilgili olarak farklı teoriler ve hipotezler vardır, ancak tam bir netlik sağlanamamıştır. Bu da heykel sanatının insanlık tarihindeki uzun ve karmaşık bir geçmişe sahip olduğunu göstermektedir.

Heykel, zaman içinde evrim geçirmiş ve farklı kültürlerde farklı anlamlar kazanmıştır. Günümüzde de heykel sanatı, sanatçıların ifade gücünü kullanarak izleyicilerde duygusal ve düşünsel tepkiler uyandırmayı hedeflemektedir. Heykel, sanat dünyasında önemli bir yer tutar ve insanların sanatla etkileşim kurduğu ve anlamlarını ifade ettiği bir araç olarak varlığını sürdürmektedir.

3. TARİH ÖNCESİ DÖNEM HEYKEL SANATI

Heykel ve heykeltıraşlığın tarihi eski zamanlara dayanmaktadır. Araştırmalar sonucu elde edilen arkeolojik kazılarda pişmiş toprak, mermer, ağaç ve taş gibi çeşitli malzemelerden oluşan heykeller ve heykelticiler bulunmuştur.

Tarih öncesi dönemden günümüze kadar insan figürü heykel sanatında önemli bir yer tutmaktadır. İnsan figürü birçok sanat yapıtında karşımıza çıkmaktadır. Her toplumun izlerini taşıyan insan figürü farklı bakış açılarıyla karşımıza çıkmaktadır ve her toplumun izlerini taşıyarak farklı bir bakış açısıyla ifade edilmiştir. İnsan figürünün ilk olarak Paleolitik Çağ'da ortaya çıktığı bilinmektedir. Paleolitik Dönem'e ait buluntularda, bereket sembelleri ve hayvan figürleri de bulunmuştur. Anadolu'da yapılan arkeolojik kazılarda ise Hitit, Urartu, Frig ve Lidya uygarlıklarına ait figürler bulunmuştur. Duvarlara yapılan mağara resimleriyle birlikte bulunan küçük heykelticiler bu döneme ait ilk izler olmuştur.

Mısır heykeltıraşları, çok büyük ve sert taşlar yontarak eserlerini ortaya çıkarmaktadır. Heykellerde kas gibi detaylar görülmezken heykellerin yüzünde ifade bulunmamaktadır. Dini inançları gereği yalnızca mezarlara heykel koymak için heykel bulundurulmaktadır. İnançları gereği ölünün ruhunu yansıtacağından ölen kişiye benzemesi gerekmektedir.

Antik Yunan Heykellerinde ideal tip ön plana çıkmaktadır. İdeal yüz ve ölçüleri özellikle ön plana çıkmaktadır. Kemik ve fildişi gibi malzemelerden yapılan heykelticiler ön plandadır. Yunan heykeltıraşları vücut nüansları üzerine çalışmıştır.

Romalı heykeltıraşlar heykel konusunda yaratıcı olmamakla beraber Yunan heykellerinin tekrarı niteliğindedirler. Portre ve büst çalışmalarında başarılı olmuşlardır. Ölen kişilerin yüzünü balmumundan kalıba almışlardır.

3.1. Tarih Öncesi Zamanlarda Figür

Tarih öncesi çağlardan bugüne sanatta insan biçimi önemli bir konu olmuştur. İnsan figürü, birçok sanat eserinde karşımıza çıkmaktadır ve her toplumda farklı kişisel bakış açılarıyla ifade edilmiştir. İnsan figürünün ilk olarak Paleolitik Çağ'da ortaya çıktığı bilinmektedir. İnsanın var olduğu her yerde heykelin izlerine rastlanmıştır. Paleolitik döneme ait araştırmalarda seramik heykeller 'Neolitik Çağ' ile seramiğin pişirilmeye

başlamasıyla ilişkilendirilmektedir. (MÖ 7000) Eski döneme ait insanlar yalnızca çamurdan çanak-çömlek benzeri şeyler yapmakla sınırlı kalmamış, taş ve kemikten oluşturdukları bereket simgelerini ve hayvan figürlerini çamurla birleştirip pişirmişlerdir. Doğal malzemelere dayalı çalışmalar yapmışlardır (fildişi ve kemik kullanımı). İlk kez Paleolitik Çağ'da çamurun kullanılmaya başlanmasıyla birlikte insanlar, kişisel eşyalarını çamur kullanarak yapmaya başlamışlardır. Anadolu'da yapılan arkeolojik kazı çalışmalarında, Hitit, Urartu, Frig ve Lidya uygarlıklarına ait seramik formlar bulunmuştur. Bu heykelcikler, figüratif anlatımın ilk örneklerini oluşturmaktadır.

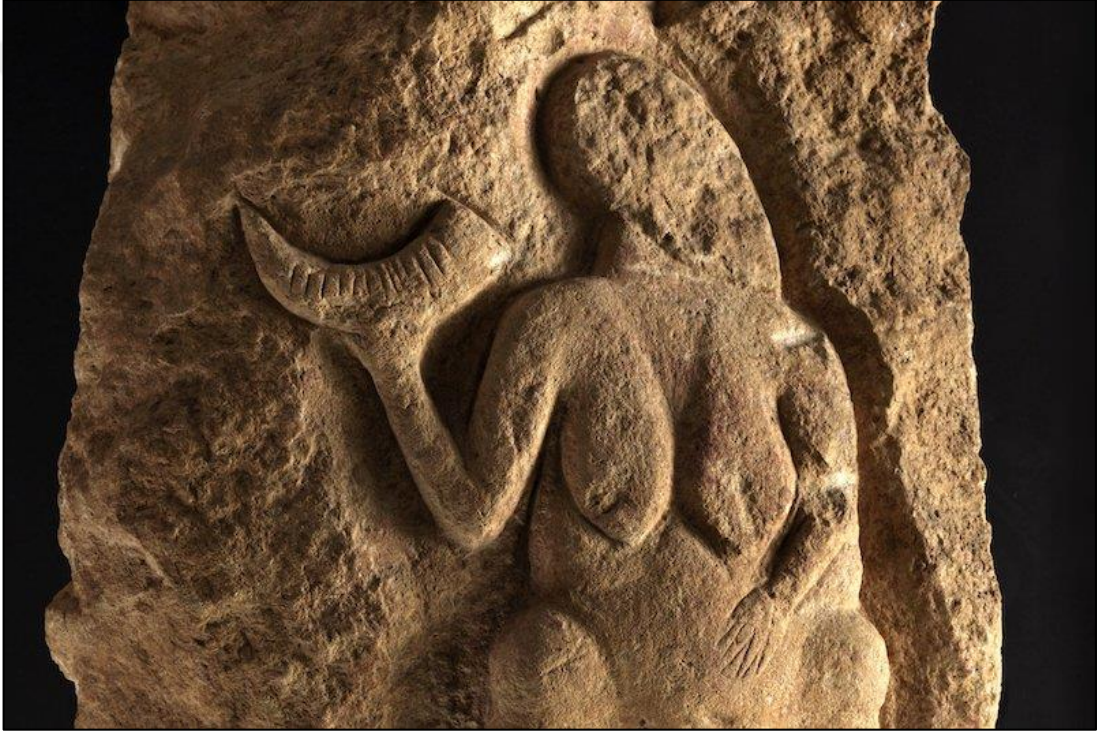
3.1.1. Figür

Figür resim ve heykel sanatında kullanılan insan ve hayvan şekillerini tanımlamaktadır. Figür denildiğinde biçimin tamamını algılarız. Heykel sanatında figürü ele alırsak insan ya da hayvan bedenlerinin tamamının ele alınmasıdır. Her tür canlı için kullanılan genel bir kavramdır. Tarih öncesi çağlardan mağara duvarlarındaki figür resimlerinin ardından, yapılan seramik heykelciklerin günümüze kadar gelen süreç içinde sanat eserlerinde kendini göstermiştir.

3.2. Figüratif Anlatım

Figüratif anlatımın geçmişi Paleolitik Çağ'a kadar uzanmaktadır ve insanlığın izleri bu dönemde bulunmuştur. İnsanların kullandığı malzemelerin ham maddeleri taş, diş, kemik ve boynuz olmuştur. Doğal malzemeler kullanarak aletleri bu malzemelerden üretmişlerdir ve yaşadıkları alanların duvarlarına figüratif imgeler yapmışlardır. Duvarlara yaptıkları mağara resimleriyle birlikte kilden yaptıkları küçük heykelcikler de bulunmaktadır. Mağara resimleriyle birlikte duvarlarda bulunan küçük kil heykelcikler de bu döneme ait figüratif anlatımın ilk örnekleridir. İnsanlar, bu heykelcikleri yaratırken çevrelerinde gözlemledikleri insan ve hayvan figürlerini kilden şekillendirerek ifade etmişlerdir. Bu eserler, dönemin sanatsal ifade biçimlerini ve toplumun düşünsel ve estetik değerlerini yansıtmaktadır. Paleolitik dönemdeki figüratif sanatın izleri, günümüz sanatında hala etkisini sürdüren ve insanlığın sanatsal yaratıcılığının köklerini oluşturan önemli bir mirastır.

“Üst Paleolitik Çağ insanları, kuşkusuz bizimkinden oldukça farklı bir zaman kavramına sahiptiler. İlerleme kavramını bile muhtemelen bilmiyorlardı. Bu denli uzun süreye yayılmış bir desen ustalığı için kaçınılmaz olan tekniğin yanı sıra, bu eserlerin ritüel, simgesel ya da faydacı da olsa anlamının zaman sınavından bozulmadan geçmiş, karmaşık bir mantığa uyduğu düşünmek de güçtür. O halde çözümü, belli bir kastın elinde bulunan sırlardan çok, herkese açık olan bir pratikte aramak gerekir ve bulunan en eski mağara Cahuvet ile en yenisi günümüzden “yalnızca” on bin yıl önceye tarih düşürülen Altamira arasındaki binyıllar boyunca bu pratiğin herkes için kaçınılmaz olmuş olması muhtemeldir” (David, 2013:25).

Resim 3.1. Laussel Venüs'ü.

Figüratif kadın formları, insanlar sanat icra ettiği sürece sanatçıların ilgilendiği konulardan olmuştur. Yunanistan'da yapılan ikonik Venüs de Milo heykelinden, John Singer Sargent'ın yaptığı “Madam X” portresine kadar uzanmaktadır. Paleolitik dönemin isimsiz sanatçıları da aynı şekilde sanat eseri üretmişlerdir. Küçük kadın heykelleri, o döneme ait en ünlü sanat eserleri arasında yer almıştır.

Avrupa ve Asya'da Paleolitik Dönem'de üretilen bu kadın heykelcikleri, Madam X'in güzel cildi veya Venüs'ün özenle biçimlendirilmiş yüzüyle kıyaslandığında farklı görüntüye sahip olabilirler. Kabaca işlenmiş olan bu Paleolitik figürler, kadınsal

özellikleri-göğüsler, karınlar ve kalçalar-büyük ve abartılı bir şekilde ifade edilmiştir. Çizgileri akıcılıktan uzak pürüzsüz değil, yuvarlatılmış ve şişkindir. Parlayan gözler ve tebessüm eden dudaklar yerine, yüzleri genel olarak ifade bakımından daha sade bir şekilde betimlenmiştir. Genel olarak ‘‘Venüs heykelcikleri’’ olarak geçen bu heykeller, kadın bedenini betimleyen sanatsal bir geleneğin köklerini oluşturmaktadır. Bu heykeller, modern izleyicileri 35.000 ile 14.000 yıl öncesindeki üreten yaratıcılarına bağlama konusunda destek olmaktadır.

Bu figür ‘Aslan Kafalı Adam’ heykelciğidir. Fildişi figüratif heykelin boyu 29,06 cm boyundadır. Figürün bir erkeği veya bir kadını temsilciliği bilinmemektedir. Göbek deliği belirgindir. Almanya’da Ulm Şehir Müzesinde sergilenen tüylü mamut fildişinden taş bir bıçak kullanılarak oyulmuştur. Tarih öncesi döneme dayanan bir heykeldir. (MÖ 40.000)

Resim 3.2. Hohle Fels Venüsü

Tarihteki ilk insan, nü bir kadını betimlemiştir. Heykelin baş kısmı bulunamamıştır ve bu heykelin de M.Ö. 35.000 civarında yapıldığı belirlenmiştir. Figürün adı ‘Hohle Fels Venüs’ü’ olarak da bilinmektedir.

Resim 3.3. Renancourt Venüs

Geç Gravettian dönemine ait kireçtaşından üretilerek yontulan eser, 23.000 yaşında ve 4 cm boylarındadır.

İnsan formları, Paleolitik Dönem’de 30.000 ila 40.000 yıl önce, insan formlarının ortaya çıkmaya başladığı bilinmektedir. İnsanları betimleyen çok az eser bu zamandan modern çağa kadar gelebilmektedir. Ancak bu dönemden modern çağa kadar, insanları betimleyen eserler günümüze kadar ulaşmaktadır. Bu kadın formları, genellikle ‘‘Venüs’’ olarak adlandırılan sanat eserleridir. Bu sanat eserlerinin yaklaşık olarak 200 adedi Batı Avrupa’ya (Güneybatı Fransa, İtalya), Asya (Güney Rusya ve Sibirya Orta Avrupa’da da belirgin bir şekilde Tuna nehir havzalarında ve çevresinde yayılmış olarak tespit edilmiştir.

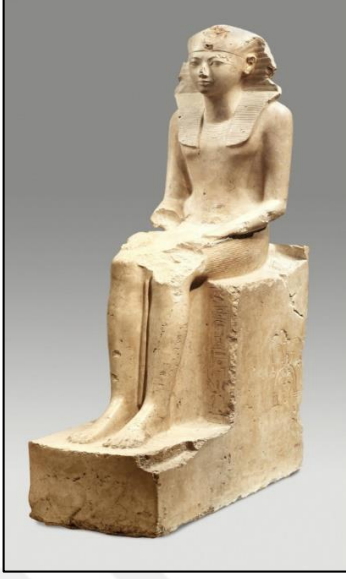

Resim 3.4. Hohle Fels Venüsü

3.3. Mısır Heykel Sanatı

Mısır heykeltıraşları, çok büyük ve sert taşlar yontarak eserlerini ortaya çıkarmaktadır. Heykellerde kas gibi ince ayrıntılar görülmezken heykellerin yüzlerinde herhangi bir ifade de bulunmamaktadır. Mezarlara koymak için dini inanışlarına göre heykel bulundurulmaktadır. Ölmüş kişilerin ruhunu yansıtacağından ölen kişiye benzemesi gerekiyordu. ” Mısır’ da sanat eserlerinin büyük bir kısmı canlıların görmesi için değil, mezarlar için yapılmıştır. Bu dönemin eserleri bize estetik olarak çekici gelse de yapılış amacı bambaşkadır” (Hodge,2011:8). Mısırlı sanatçılar, varlıklı ölümlerin ahiret hayatına ulaşmalarını ve tanrılar tarafından kabul edilerek dünyadaki yaşamlarını sürdürebilmelerini sağlama amacıyla çalışmışlardır. Bu nedenle mezarlar, günlük yaşamdan sahnelerle ve ölen kişinin gündelik eşyalarından oluşmaktadır. Mezarlar, ölen kişinin hayatını yansıtan heykellerle birlikte, aile üyeleri ve hizmetçiler gibi çevresindeki insanların resimlerini içermektedir. Eski Mısırlılar, mezarın kapanmasının ardından, içerideki resimlerin, kabartmaların veya heykellerin betimlediği kişiye dönüşeceğine inanmaktadırlar. Bu inanca göre, bir hizmetçinin tasviri, öbür dünyada ihtiyaç duyulduğunda hizmetçinin yerine geçebilmektedir.

Mısır heykeltıraşları ağaç, granit, bazalt gibi sağlam malzemeler kullanmışlardır. Kral heykelleri büyük ve sert taşlardan yapılırken prens, rahip ve memur heykelleri yumuşak taşlardan ve ağaçtan yapılmıştır. Rölyef çalışmalarda olaylar tasvir edilmiştir.

Resim 3.5. MISIR- Hatshepsut Heykeli (Wannart, 2018)

Resim 3.6. Mısır Sfenksi

Mısır Sfenksi'nin en belirgin özelliği, başı bir insanı ve vücudu bir aslanı andıran devasa boyutlarda bir heykel olmasıdır. Baş, firavun Khafre'yi temsil ederken, vücut aslanı simgelemektedir. Heykelin boyutları oldukça etkileyicidir; başı 20 metreden

daha yüksekken, toplam uzunluğu yaklaşık 73 metredir ve heykelin yapımında yerel kireçtaşı kullanılmıştır.

3.4. Yunan Heykel Sanatı

İdeal tip oluşturmak, Antik Yunan heykel sanatının özelliğidir. Yunan heykellerinin en belirgin özelliği, ideal yüz ve vücut ölçüleridir. Taş, kemik, tunç, kil ve fildişi gibi malzemeler sıkça kullanılmıştır. Yunan heykellerinde, başlar, kollar ve bacaklar farklı yönlere doğru hareket eder ve zıtlık oluşturulmaktadır. Yunan heykel sanatı, tarih boyunca üç farklı döneme ayrılarak gelişim göstermiştir: Antik Çağ, Klasik Çağ ve Helenistik Çağ. Bu dönemlerde heykel sanatı, farklı anlatım biçimleriyle ve farklı tekniklerle ifade edilmiştir. Antik Çağ'da, genellikle Yunan tanrılarının heykelleri yapılmıştır. Klasik Çağ'da, Athena heykelini yapan heykeltıraş Fidyas öne çıkmaktadır. Helenistik Çağ'da ise portreler öne çıkmaktadır ve özellikle devlet adamlarının portreleri yapılmaktadır. Heykellerde, vücut ağırlığı iki ayağına eşit olarak dağıtılmak yerine, ağırlık tek bir bacağına bindirilmiştir. Bu şekilde, beden düz bir duruş yerine eğimli ve daha gerçekçi bir görünüm sağlanmıştır.

Resim 3.7. Yunan Dönemi Heykeller (google.com/search, 2023)

Resim 3.8. Afrodit Heykeli (Wikipedia, 2009)

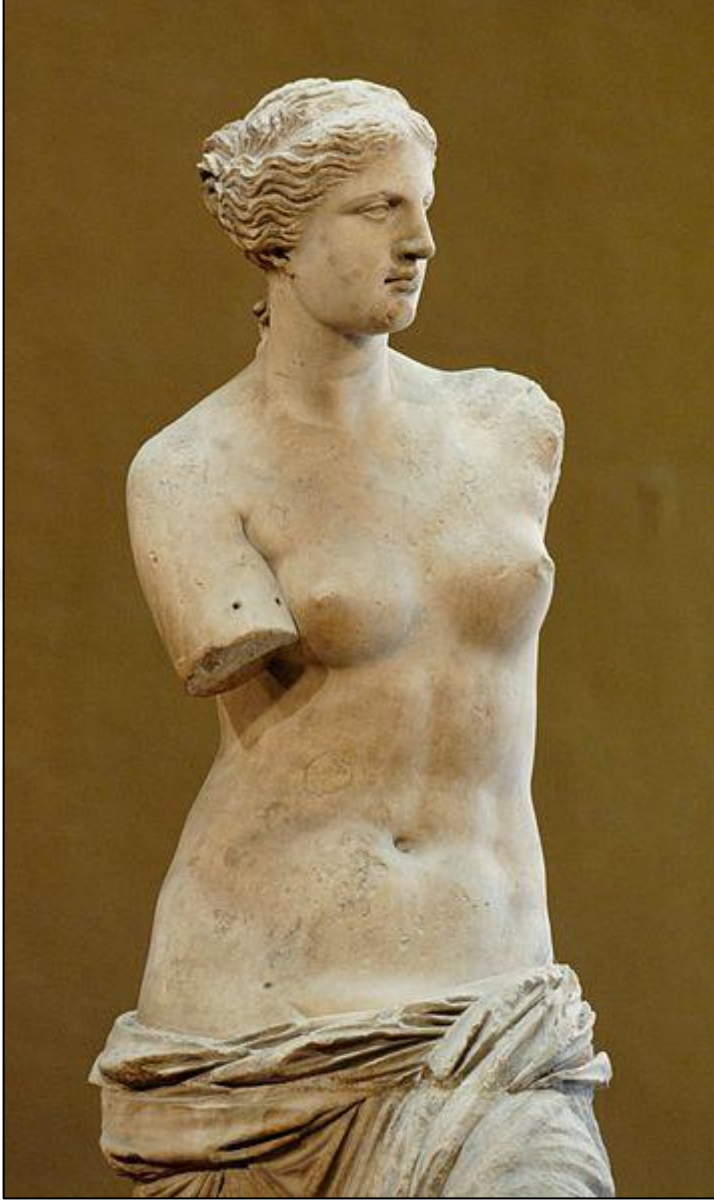

Resim 3.9. Athena Heykeli (nereye.com, 2023)

Resim 3.10. Artemis Heykeli-Efes

Artemis'in en belirgin özelliği, kendi isteğiyle ve bağımsız olarak bekaretini korumasıdır. Artemis, bakireliğinin sembolü olarak kabul edilir ve bu nedenle avcılık, genç kızların koruyuculuğu ve doğurganlıkla ilişkilendirilmektedir. O, genç kızların patronu olarak kabul edilir ve onların doğurganlık ve evlilikle ilgili konularında rehberlik etmektedir.

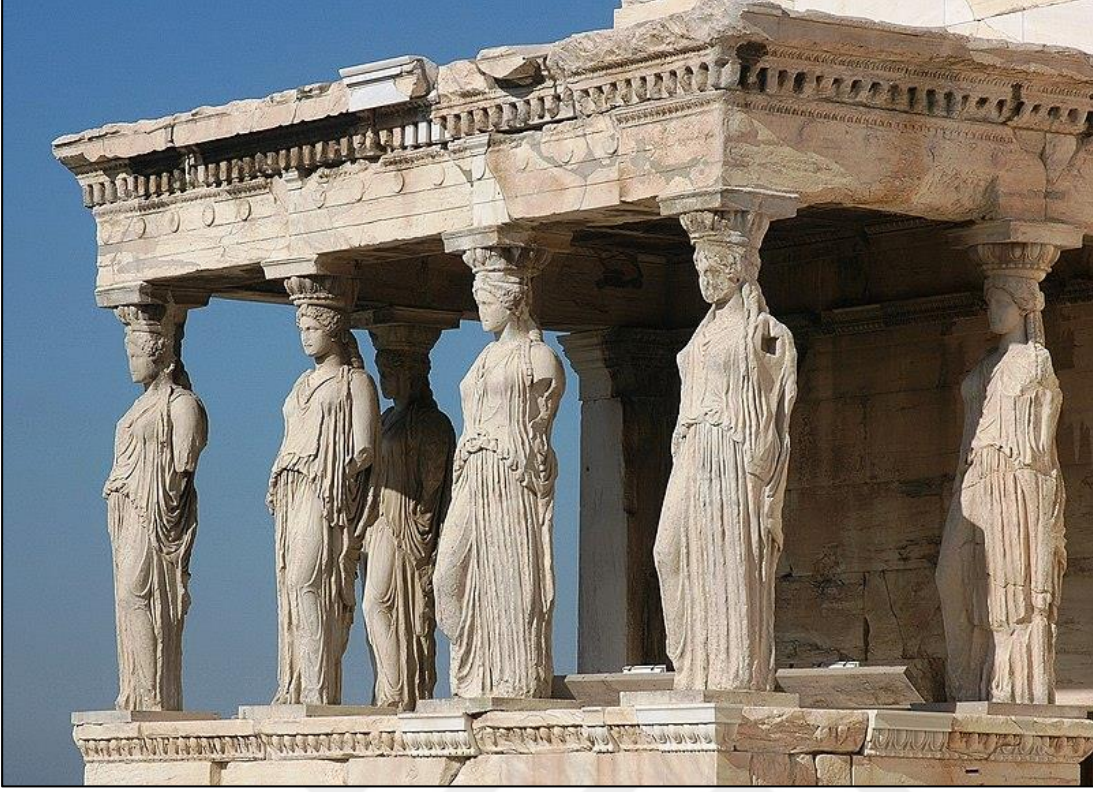

Resim 3.11. Yunan-Milo Venüs'ü

Baş başka yöne, kollar ve bacaklar başka yöne bakmaktadır. Bu duruma bağlı olarak Yunan heykel sanatçıları vücut nüansları üzerinde çalışılmıştır.

Romalılar heykel sanatında yaratıcı değillerdi, Yunan heykellerini kopya etmişlerdir. Portre çalışmalarında başarı göstermişlerdir. Ölen kişinin yüzünün balmumundan kalıbını almışlardır.

Antik Yunan Heykelleri ideal tip ön plana çıkmaktadır. İdeal yüz ve vücut ölçüleri özellikleri görülmektedir. Kemik ve fildişi gibi malzemelerden heykelcikler yapmışlardır.

Resim 3.12. Karyatid Sütunları

Antik Yunan mimarisinde ve sanatında önemli bir yere sahip olan Karyatid sütunları, yapıları desteklemek için kullanılan ve genellikle kadın figürlerinin kullanıldığı görsel unsurlardır. Özellikle Atina'daki Erechtheion Tapınağı, Karyatid sütunlarının en ünlü örneklerine ev sahipliği yapmaktadır. Bu sütunlar, zarif duruşları ve yükseklikleriyle dikkat çekmektedir. Her bir Karyatid sütunu, gerçek bir kadın figürünü andıran giysileri ve saç stilleri gibi detaylarıyla öne çıkar. Bu sütunların, Yunan mitolojisindeki kadın tanrıçaları temsil ettiği düşünülmektedir.

3.5. Roma Heykel Sanatı

Resim 3.13. Roma Heykelleri ve Büstleri (sanatsal.gen, 2023)

Yunan heykel sanatını taklit eden Romalılar sadece portreleriyle ön plana çıkmıştır. Savaşlarla ilgili konuları ele almışlardır. Roma heykel sanatında zaman içinde özgün eserler ortaya çıkmaya başlamıştır. Roma ve Yunan heykel sanatında farklılıklar belirginleşmeye başlamıştır. Yunanlıların heykel sanatında çoğunlukla mitolojik konular ele alınırken, Romalıların heykel sanatında günlük hayattan sahneler konu edinilmiştir. Yunan portrelerinde görülmekte olan ideal güzellik anlayışı terk edilerek, yerine daha realist bir yaklaşımla günümüzdeki portrelere benzeyen eserler yapılmıştır. Roma sanatçıların heykel sanatına en büyük katkıları, portre alanındaki göstermiş oldukları başarı olmuştur. Portrecilik konusunda gelişmeleri, atalarının masklarını evlerinde muhafaza etmeleri ve halka açık yerlerde ünlü kişilerin anısına heykellerini dikme alışkanlıkları etkili olmuştur. Özellikle imparatorların ve idarecilerin portrelerinde, bütün üstün özellikleri vurgulanmak istenen kişiler olduğu halka göstermek istenmiştir. Bu nedenle portreler genç, güçlü, çevik ve keskin bir imajı yansıtmaktadır. Portrelerde her anlamda yüz ifadeleri ve şahsi özellikler gerçekçi bir üslupla ifade edilmiştir.

3.6. Erken Minos (İlk Tunç Çağı), (MÖ 3000-2000)

Resim 3.14. Erken Minos Dönemi Kyklad Kapları

Resim 3.15. Orta Minos Dönemi Kadın Figürü

Resim 3.16. Geç Minos Dönemi Kadın Figürü

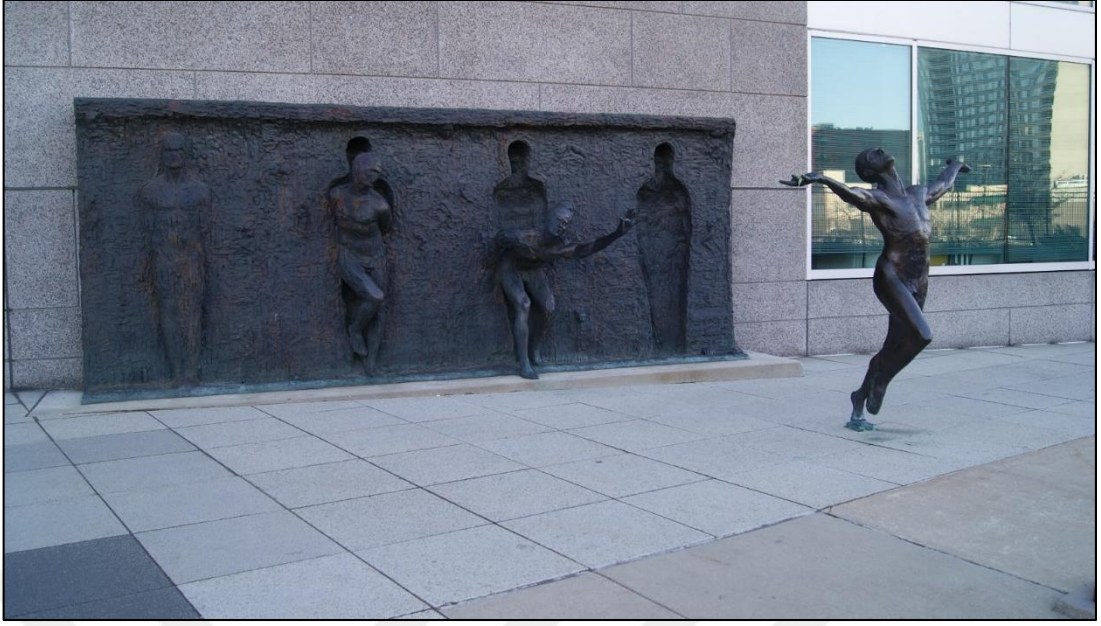

Resim 3.17. Geç Minos Dönemi Kadın Figürleri

3.7. Çağdaş Sanatta Figüratif Heykeller

Figüratif heykeller, biçimsellik açısından özgür bir ifade şeklidir. Bu tür heykeller, farklı üslup arayışlarına sahip olduğundan dolayı sürekli gelişim halindedir. Çalışmalara baktığımızda, biçimsellik açıkça görülebilir. Heykel, diğer sanat dallarıyla etkileşim içerisinde olmasıyla çağa ayak uydurma çabası göstermektedir. Ayrıca, heykel kendi içerisinde gelişimini tamamlayarak seramik ve resim gibi diğer sanat formlarıyla ilişkisine katkıda bulunmuştur.

Heykel sanatının çekiciliğini artıran unsurlardan biri, kendine özgü bir üsluba sahip olmasıdır. Birçok sanatçı, heykelin ana malzemesini kullanarak kendi biçimsel ifadelerini ortaya koymuştur. Bu şekilde, heykel sanatı benzersiz ve çekici niteliklerini sergilemektedir

Resim 3.18. Zenos Frudakis – Özgürlük (2001) Paige Bradley – Expansion, ABD (2004)

Resim 3.19. Paige Bradley – Expansion, ABD (2004)

3.8. Modern Sanatta Kadınsal İmgeler

Resim 3.20. Picasso-Avignon'lu Kızlar (1907)

15.yüzyılda Rönesans'taki büyük ilerlemeler sanatçıları temalarını gerçekçi bir üslupla yapmaya yönlendirmektedir. İnsan anatomisi incelemeleri ve perspektif kullanımı ressamların izleyicileri gördükleri şeyin düz bir yüzey değil de gerçek dünyanın bir uzantısı olarak resimler yapmalarına yardımcı olmaktadır. Bu tabii ki bir göz aldanmasıydı. Bu sanatsal gelenek 20.yüzyılda da devam etti. Sadece tek bir resim bu geleneği diğer resimlerden daha fazla değiştirdi ve bu da Les Demoiselles d'Avignon (Avignon'lu Genç Kızlar) tablosuydu. Bu olay 20.yüzyıl sanatının temelini atan Rönesans geleneğini ortadan kaldıran, kübizm akımına bir giriş olarak kabul edilmektedir.

Picasso büyük ebatlardaki bu eseri için sayısız taslak çıkarmıştır. Tabloda genelevdeki nü bir kadının yanında öğrenci ve denizci bulunmaktadır. Picasso eser üzerinde taslaklar çıkarmaya devam ettikçe, eser değişime uğramıştır. Öğrenci ve denizci figürünün yanına daha fazla kadın getirilerek eser geliştirilmiştir. "Bu resmin geleneksel resimden köklü farklılığı çok açıktır; izleyicinin artık resmi gerçek dünyanın bir uzantısı olarak algılaması gerekmemektedir, resme derinlik verecek bir perspektif yoktur, gözü aldatmak için bir çaba yoktur. Picasso artık yeni resim tarzını yaratmıştır" (Spence, 2012a:17).

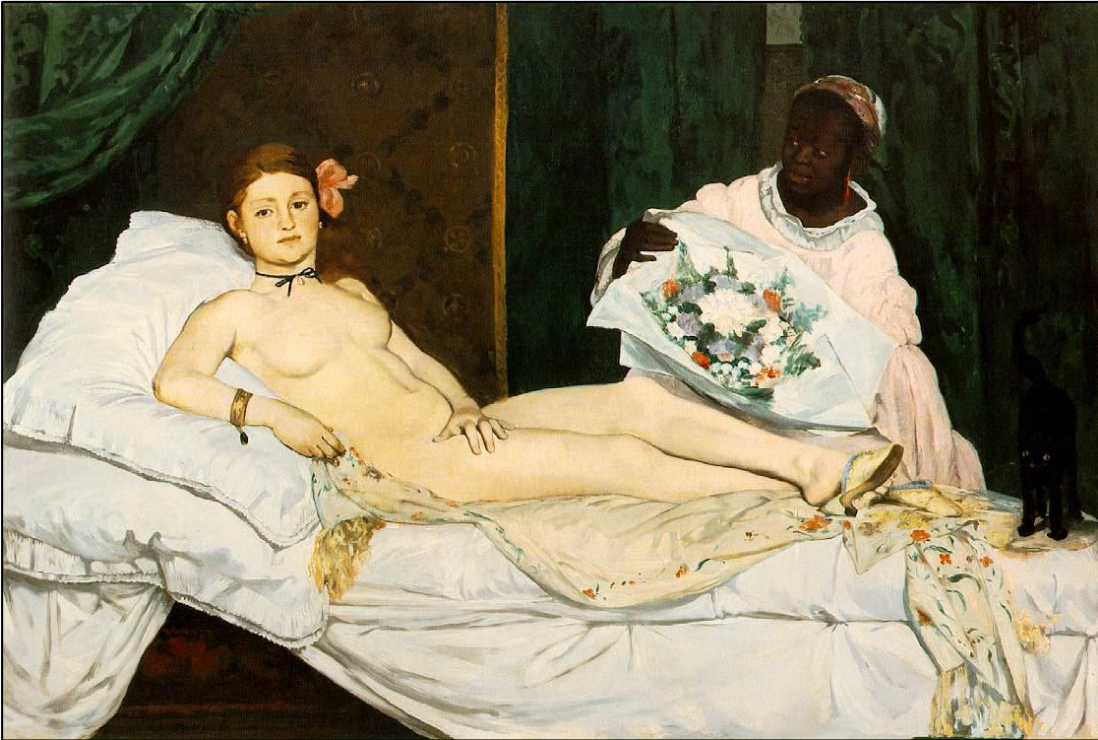

Resim 3.21. Picasso-Ağlayan Kadın (1937)

İşgalci Alman güçlerine göre Picasso'nun eserleri 'yozlaşmış' sanatın bir örneğiydi. Bu sanat sadece geleneksel sanat eserlerini kabul eden Nazi kültürünün tekdüze değerlerine uymayan bir sanat tarzıydı. Weeping Woman (Ağlayan Kadın) gibi Dora Maar'dan esinlenerek yapılan, ancak Avrupa'da gerçekleşen korkunç olaylara duyulan acıyı ve kederi tasvir eden tablolar, Nazilerce değersiz görüldü (Spence, 2012a:24).

Resim 3.22. Paul Cezanne – Bathers (1894-1905)

Resim 3.23. Manet – Olympia (1863)

Manet'in Olympia tablosu Olympia tablosunu farklı kılan neydi? Victorine sanatta kadınların efsanevi figürler, cariye ve peri olarak resmedilen basmakalıplara

uymamaktaydı. Manet'in çizdiği kadın oldukça gerçekçidir; izleyicinin çok gerçekçi bir şekilde gözlerinin içine bakan ve izleyiciyi samimi bir şekilde sahneye dahil eden, böyle yaparak da izleyiciyi müşteri konumuna koyan modern bir fahişedir. Eleştirmenler ve halk sert bir şekilde tepki vermişti çünkü kendilerini Olympia tarafından tehdit edilmiş, hatta taciz edilmiş hissetmişlerdir (Spence, 2011a:18).

Resim 3.24. Rembrandt - Bathsheba With King David's Letter (1654)

Bu sefer Samuel'in kitabından olan bir İncil sahnesi Kral Davis'in Uriah'ın karısı Bathsheba hamile kalır, bu yüzden de David, Uriah'ın ölümünü tasarlar. Rembrandt sanatçılar arasında popüler bir hikaye olan bu hikayeyi kadın bedeninin şeklini betimlemek için kullanır (Spence, 2012b:11).

Resim 3.25. Degas - L'etoile (1876)

Bu 'başrol', yani baş dansçı resminde Degas sıradan sahne arkası bakışı yerine oditoryumdan sahneye bakış açısını kullanmayı tercih etmiştir. Gösterileri resmetmek yerine genelde ya provalara gitmeyi ya da stüdyoda mankenlere kostüm giydirmeyi tercih ederdi. Degas uzaklaştırma (Fransızcadan 'repousser', yani geri itme anlamındaki kelimedenden türemiştir.) olarak bilinen ve eserlerinde sıklıkla rastlanan tekniği kullanmıştır. Bu resimlerde ön planda, genelde tam ortada, seyircinin dikkatini arka tarafa doğru yönlendirip derinlik görüntüsünü zenginleştiren güçlü bir şekilde tanımlanmış (ya da odaklanılmış) bir insan vardır. Bu resimde seyircinin dikkati ortadaki karakteri kenarlardan izleyen ve kim olduğu bilinmeyen erkek figüre kaydırılır. Bu kısım Degas'ın görünmez izleyici konumuna da bir gönderme olarak görülebilir (Spence, 2011b:23).

Resim 3.26. 14 yaşındaki küçük dansçı degas

Degas'ı hayatı boyunca büyüleyen şey, baledeki hareketin, renklerin ve zerafetin etkileyici bir kombinasyon oluşturmasıdır. Bale, klasik güzelliği bünyesinde barındırmanın yanı sıra modern gerçekçiliği de yansıttığı için sanatçının ilham kaynağı olmuştur. Sanatçı, sahne performanslarından çok provalara daha çok ilgi göstermiştir. Kalabalık içinde dansçı kızların bireysel durumlarını resimleri aracılığıyla izleyiciye aktarmıştır. Dansçı kızların kalabalıktaki bireyselliklerini ve sınırlı dünyalarını resimleriyle izleyiciye yansıtmıştır. Ayrıca, Degas'ın klasik bale konusunda bilgi birikimi sahibi olması, heykel ve resimlerinde çoğu hareketi canlandırarak izleyiciye aktarmıştır.

Resim 3.27. Monet-Açık Hava Çalışması-Sola Dönük Kadın (1886)

Resim 3.28. The Bathers (Yıkandanlar)-1887

Kadın şekillerinin özenle hazırlanmış pozlarındaki mükemmelleştirilmiş güzelliklerinin 1880'lerdeki Paris'le hiçbir alakası yoktur. Ve herhangi gerçek ya da doğal bağlamla ilgisi yoktur. Kadınlar Renoir'ın gençliğinde yaptığı porselen süsleri hatırlatmakta ve bu resimle Renoir'ın önceki resimleri arasındaki tek benzerlik özellikle etraftaki manzarada bulunan ve onun sanatını simgeleyen renk zenginliğidir (Spence, 2011c:23).

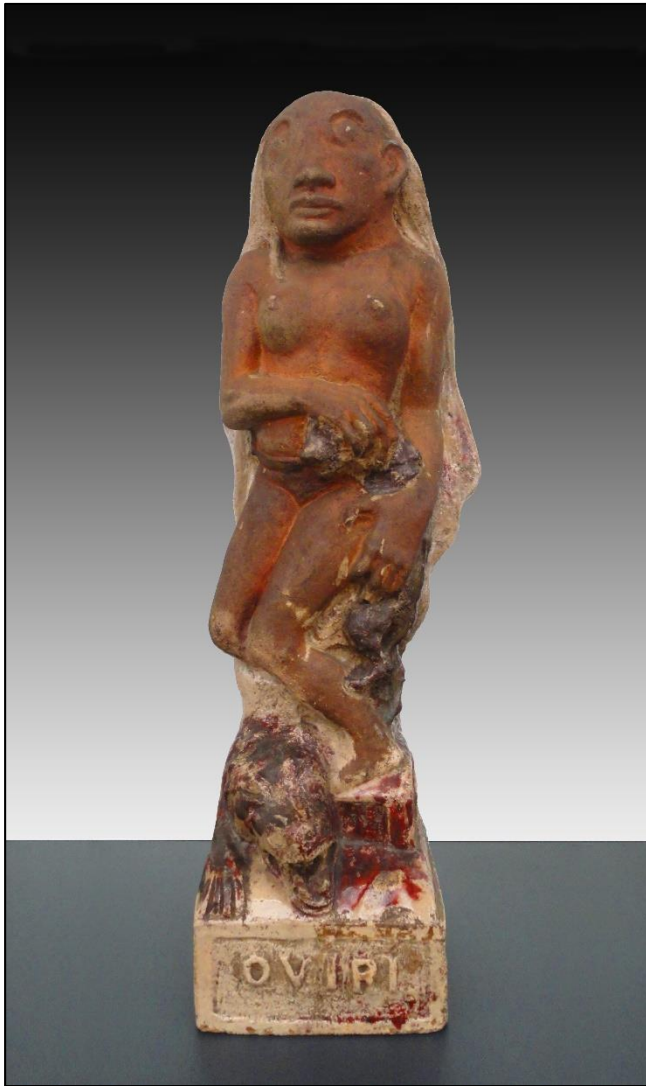
Resim 3.29. Diana Bathing - François Boucher (1742)

18.yüzyıl sanatçısı François Boucher 'in Rokoko tarzı Renoir tarafından oldukça beğenilmekteydi. Boucher'in klasik manzaralarda çizdiği güzel kadın resimleri resmin tarzında olduğu kadar temasından da açıkça ilham kaynağıydı (Spence, 2011d:23).

Resim 3.30. Paul Gauguin - Woman Bathing (1885)

1886 yılında, Gauguin ise kendisini sanat dünyasının dışında hissetmektedir. Paris sanatçılarından kendini uzaklaştırmak için, yıllardır planladığı seyahatini gerçekleştirmek için Britanya'ya gitmektedir. Bu dönemde yaptığı resimlerde, ilerde yapacağı Tahiti resimlerini yapacağına dair ipuçları gözlenmektedir. Renklerin kullanımı ve fırça darbeleri, daha önceki dönem çalışmalarına kıyasla oldukça farklı bir tarzda, kendine has bir biçim almaktadır.

Resim 3.31. Paul Gauguin, Oviri (Sauvage) (1894). Partially glazed stoneware, 75 × 19 × 27 cm. Musée d'Orsay, Paris

Resim 3.32. Michelangelo, Madonna Della Scala, 1491

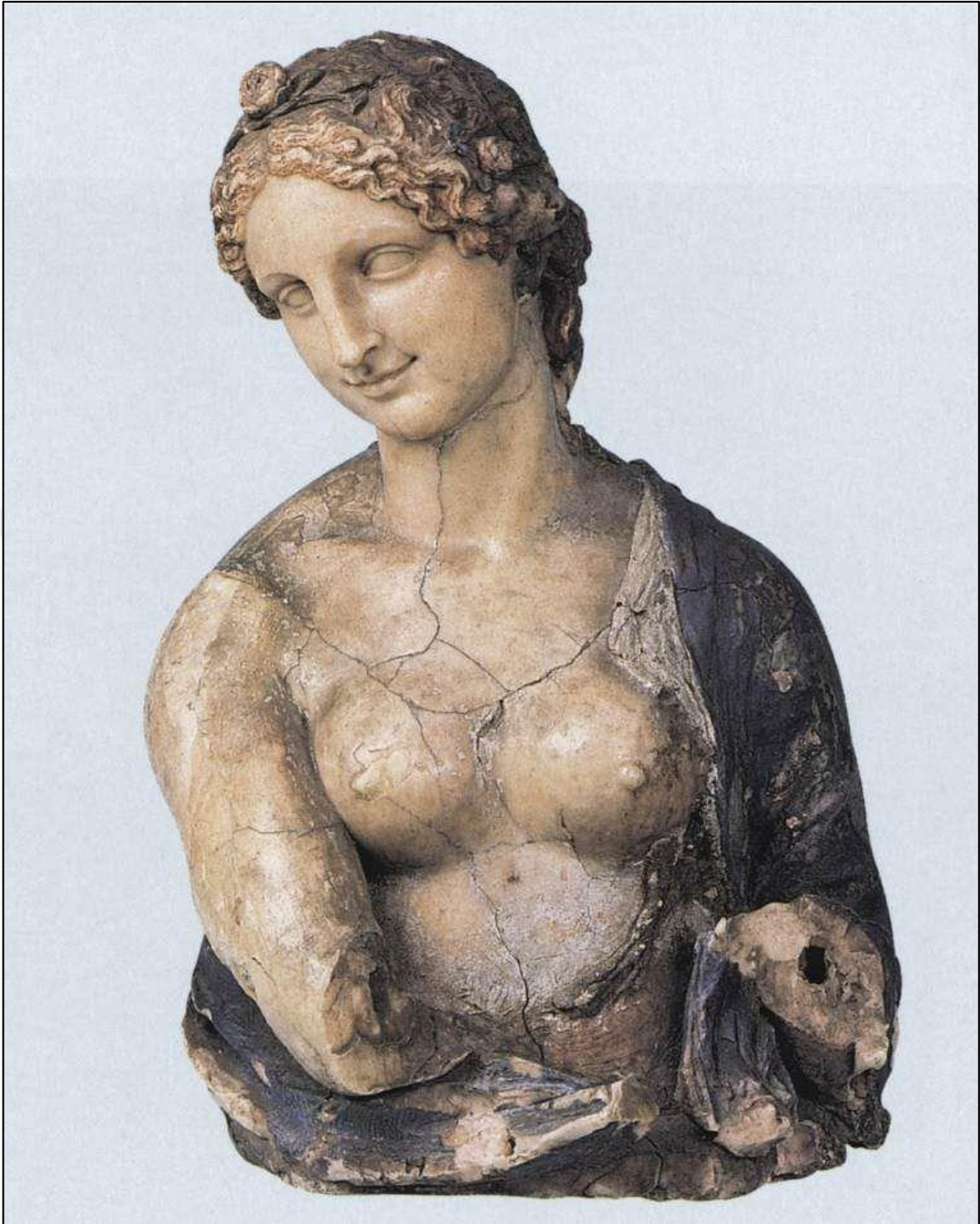
Resim 3.33. Paul Gauguin - Tahitili Kadınlar Plajda (1891)

Resim 3.34. Michelangelo - Michelangelo Buonarroti, Libyalı Kâhin Kadın, Sistine Şapeli tavanından ayrıntı

Resim 3.35. Da Vinci - The Lady with an Ermine

Resim 3.36. Leonardo Da Vinci - Bust Of Flora

Resim 3.37. Blue Nudes (Mavi ıplak) – 1907

1907 yılında yapılan bu yağlı boya tablo, birçok eleştirmen tarafından Matisse'in en ikonik eserlerinden biri olarak kabul edilmektedir. Mavi bir çıplak kadın figürü, sade ama güçlü bir şekilde tasvir edilmiştir.

Resim 3.38. Bathers by a River (Nehir Kenarında Yıkanaanlar) – 1917

Bu resim, bir grup çıplak kadının doğal bir ortamda banyo yaparken resmedilmesidir. Matisse, resimde yumuşak ve doğal hatlar kullanmış ve kadınların figürlerini doğal bir şekilde yansıtmıştır.

Resim 3.39. Antonio Conava-Üç Güzeller (1812-1816)

Neo Klasik heykeltıraş Yunan mitolojisine göre Zeus ve Euryoneme'nin üç kızının adı Euphrosyne, Aglaia ve Thalia'ydı. Geleneksel olarak aşk tanrıçası Aphrodit ile ilişkilidirler. Bu eserde İtalyan sanatçı mermerden oyulmuş üç kadın figürü ortaya çıkarmıştır. Bu eserin Barok sanatından farkı Barok sanatının süslü karmaşasından uzaklaşarak daha sade ve doğal bir estetik ürünü olarak ortaya çıkarılmıştır. Bu nedenden dolayı eser, Neoklasik heykel sanatının en önemli eserlerinden biri olarak kabul edilmiştir.

3.9. Figüratif Kadın Heykeli Çalışan Dünya Sanatçıları

3.9.1. Viola Frey

Resim 3.40. Viola Frey

Amerikalı sanatçı, California' da bir Sanat Okulunda profesörlük yapmıştır. Renkli sırlarla yaptığı kadın figürlü heykelleri eserlerinde görülmektedir. Çevreye karşı olan ilgisini ve doğa sevgisini sanatında gösterdi. Büyük boyutlu seramik çalışmalar yapmaktadır. Hem resmi hem seramiği hem heykeli bir arada kullanarak, eserlerini oluşturmuştur. İnsanların duygusal, ruhsal ve zihinsel durumunu eserlerine yansıttı. Renkli sırlama tekniği kullanarak heykellerine farklı görünümler kattı.

Yaşamdan insan görünümünü alarak figürlerini betimlemiştir. Ele aldığı konuları büyük kiler kullanarak oluşturup, serbest elle şekillendirme yöntemi kullanmıştır. Birbiriyle etkileşim halinde olan figür heykelleri birçok heykelinde belirgindir. Toplum içinde kişinin diğer insanlarla yaşadıkları hayattan alıntılar onun seramik sanatının konusu olmuştur. Renk ve kil ikilisini birleştirerek yaptığı heykelleri avantajlı hale getirmiştir.

Resim 3.41. Viola Frey, Art dolls, 2002

Resim 3.42. Viola Frey, Family Portrait, 1995

Resim 3.43. Viola Frey, Weeping Woman, 1990-91

Resim 3.44. Viola Frey, Double Self, 1978

3.9.2. Michele Oka Döner

Resim 3.45. Michele Oka Döner

Bu Amerikalı sanatçı, aynı zamanda bir yazar olarak da tanınmaktadır. Sanat dünyasında çeşitli disiplinlerde çalışmalar yapmıştır, özellikle heykel, baskı, çizim ve sinema gibi alanlarda kendini göstermiştir. Sanatçının eserleri, gerçek yaşamın ve günlük hayatın izlerini taşıyarak onlardan ilham almaktadır.

Sanatçı, atölyesini adeta bir laboratuvara dönüştürerek, eserlerini bir deney malzemesine dönüştürmüştür. Doğal yaşamın etkisi ve dokularının büyüğü altında kalmıştır. Doğal yaşam ve doku kavramlarını bir araya getirerek, eserlerinde doğal yaşamdan izlerin başlıca konusu haline gelmesini sağlamıştır. Bu sayede, eserlerinde doğal yaşamın izlerini hissedebilir, doğanın kendine özgü dokusunu yakalayabiliriz.

Sanatçı, doğal yaşamdan iz taşıyan figürleri ayrıntılı bir şekilde betimlemiştir. Eserlerindeki figürler, büyük bir incelikle tasvir edilmiş ve gerçekçilikleriyle dikkat çekmektedir. Sanatçının ustalığı, figürlerin detaylarını zenginleştirerek, onlara hayat vermektedir.

Bu sanatçının eserleri, izleyicilere doğanın büyüleyici dünyasını keşfetme fırsatı sunmaktadır. Eserler aracılığıyla, doğanın güzelliğine bir adım atmış gibi hissederiz ve izleyiciler, eserlerle etkileşime geçtikçe doğanın dokusunu deneyimleme imkanı bulurlar. Sanatçının çalışmaları, görsel bir şölenin yanı sıra düşünsel bir derinlik sunarak, izleyicilerde iz bırakır.

Bu Amerikalı sanatçı ve yazar, kendi alanında önemli bir yer edinmiş, eserleriyle sanat dünyasında büyük bir etki yaratmıştır. Kendine özgü tarzı ve orijinal yaklaşımıyla, sanatseverlerin ve izleyicilerin beğenisini kazanmıştır. Sanatçının eserleri, sınırları zorlayan ve yaratıcılığıyla insanları etkileyen bir güce sahiptir. Bugün dahi, eserleri sanat galerilerinde ve müzelerde sergilenmekte ve izleyicilere ilham vermeye devam etmektedir.

Resim 3.46. Three Torsos

Resim 3.47. Head

Sanatçının eserlerinde doku net bir şekilde görülmektedir. Doğada aradığı doğal objelerin dokusunu eserlerinde kullanmaktadır. Kadın vücudu üzerinde detaylı bir şekilde dokuya yer vermiştir.

4. FİGÜRATİF HEYKELLERİN KADINSAL YANSIMALARI

4.1. Auguste Rodin

Resim 4.1. Auguste Rodin-12 Kasım 1840-17 Kasım 1917 (Wikimedia Commons, 2017)

Auguste Rodin 12 Kasım 1840'ta Paris'te doğdu. 1848 yılında Katolik okuluna giden sanatçının yeteneği sekiz yaşında ortaya çıkmıştır. Desen çizmeye çok erken yaşlarda başlamıştır. On dört yaşına geldiğinde 'La Petite Ecole' adında özel çizim okuluna yazılmıştır. Bellekten çalışma yapmaya başlar bu sanatçının ayrıntılarla ilgilenmesini sağlamaktadır. Üç kez Güzel Sanatlar Okuluna girmek ister. Ancak başarılı olamaz. Paris'te, alçı atölyesinde çalışmaya başlar süslemeler yapar. Bu dönemde heykel denemeleri de yapmaya başlar. Tarihte ilk yapıtlarından biri babasının büstünü de tam da bu dönemde yirmi yaşındayken yapmıştır. Eğitimi farklı atölyelerde aldığı öğretilerle, zanaatını geliştirir. 1864'te önceden ahır olarak kullanılan yeri atölye olarak kurar. Zorluklar içinde heykel yapmaya başlar. Maddi sıkıntılar yüzünden alçı alacak parası olamayan sanatçı değişik yöntemlerle (ıslak bezle) kalıp alıp büst yapmaya çalışır. 20 yaşında ilk modeli ve sevgilisi olacak kadın Rose Beuret'yle tanıştı. Rose Beuret'ten evlilik dışı bir oğlu oldu. Rodin doğan oğlunu evladı olarak hiçbir zaman kabul etmedi.

Maddi sıkıntılar içinde soğuk atölyelerde çalıştığı birçok eseri günümüze ulaşmamıştır. Rodin'in Tunç çağı olarak bilinen bir dönemi olmuştur ve bu döneminde Michelangelo'nun yapıtlarını görmeye gitmiş, onlardan büyük ölçüde etkilenmiştir. Michelangelo 1880 yılında Dante'nin İlahi Komedyası'ndan esinlenerek kabartmalı

bir kapı siparişi aldı. Bu kapı Düşünen Adam, Öpüşme, Ugolino ve Çocukları gibi birçok ünlü heykelin de doğumuna yol açtı. Rodin, heykel sanatında geleneksel kalıplardan sıyrılarak kendine özgü bir tarz geliştirmiş ve çağdaş sanatın temellerine katkıda bulunmuştur. Rodin'in sanatsal dönemi, geleneksel heykel anlayışını sarsan ve modern heykel sanatına ilham veren bir döneme denk gelir. Sanatçının ifade gücü, deneysel yaklaşımı ve insan figürlerini gerçekçi bir şekilde yorumlaması, heykel sanatında yeni bir perspektifin açılmasına katkıda bulunmuştur. Rodin'in sanatsal dönemi, 19. yüzyılın sonlarından 20. yüzyılın başlarına kadar etkili olmuş ve genellikle "Modernizm öncesi" ile "Modernizm" arasında bir geçiş dönemi olarak kabul edilmiştir.

Rodin'in sanatı, dönemin geleneksel heykel anlayışından ayrılmaktadır. Eserleri, gerçekçilik, romantizm ve sembolizm gibi çeşitli sanatsal akımlardan etkilenmiş, aynı zamanda kendi özgün tarzını da oluşturmuştur. Rodin, hareketi, ifadeyi ve duygusal yoğunluğu vurgulayan eserler yaratarak, heykelcilikteki geleneksel kalıpları yıkmıştır.

"Düşünen Adam" (Le Penseur), Rodin'in en ünlü eseri olarak bilinir ve bu dönemin en ikonik yapıtlarından biridir. Bu heykel, insan düşüncesini, sorgulamayı ve içe dönük bir duruşu temsil etmektedir. "Öpücük" (Le Baiser), "Cehennem Kapıları" (Les Portes de l'Enfer) ve "Düşen Adam" (L'Homme qui tombe) gibi diğer önemli eserler de mevcuttur.

Rodin'in eserleri, dönemin sanat dünyasında büyük bir etki yaratmış ve modern heykel sanatının gelişimine katkıda bulunmuştur. Tarzı, hareketin yakalanması, heykelin yüzeyindeki izlerin ve dokuların korunması, figüratif ifadelerin abartılması gibi özelliklerle tanınır.

Rodin'in sanatsal dönemi, modern sanatın evrimine ve heykel sanatının sınırlarının genişlemesine katkıda bulunan bir geçiş dönemi olarak kabul edilir. Geleneksel heykelcilik kurallarını yıkarak, gelecek nesillere heykel sanatında yeni bir yol açmıştır.

Camille Caludel ile tanışan sanatçı Rodin 'in öğrencisi, modeli ve sevgilisi oldu. Sanatçının yaptığı kadın heykellerinin konusu sevgilisinin ve karısının heykeli olmuştur.

Sanatçının eserlerine figüratif kadın unsuru olarak sanatın her alanında da olduğu gibi heykel sanatının tarihsel gelişiminde en çok kadın bedeni kullanılmıştır. Sanat nesnesi

olarak da kadın figürü betimlenmiştir. Farklı dönemlerde bazı heykel sanatçıları bireysel yönelimlerle kadın bedenini betimlerken görsel ve fiziksel farklı anlamlar yüklemişlerdir. Heykel sanatçıları, biçim olarak sınır tanımamaktadır. Bunun nedeni üslup arayışından kaynaklanmaktadır (Norbert, 2004:267).

Rodin'in birçok yapıtı yan yana gelen parçaların birleşmesiyle oluşan kompozisyonlardan meydana gelmiştir. "Bakıyorum, parçalara ayırmaya, yeniden birleştirmeye çalışıyorum" der sanatçı, "prova yapan bir terzi gibi. Ve bunu yirmi yıldır yapıyorum." Rodin'in parçadan bütüne çalışmaları günümüzün sanatına da ışık olmuştur. 1914 yılında Rodin savaştan kaçmıştır. 29 Ocak 1917 yılında Rodin ve Rose Beuret evlenmiştir. 14 Şubat'ta Rose Beuret vefat etmiştir daha sonra 17 Kasım'da 'da Rodin yaşamını yitirdi. Camille Claudel Rodin'in etkisinden kurtularak kendine özgü yapıtlar üretmeye devam etmiştir. Zaman içinde akıl sağlığını yitiren Camille 1913'te akıl hastanesinde otuz yıl kaldıktan sonra 1943'te ölmüştür.

Rodin alışılmışın dışında keşifler yaparak, benzersiz çalışmalara yapmaya başlamıştır. Sanatçının benzersiz üslubu, yaşamın kendine özgü özelliklerini vurgulayarak heykellerindeki anlamı derinleştirdi ve izleyicilere farklı bir deneyim sunmuştur.

"Rodin'in alabildiğine kendine özgü çalışması söz konusu keşifle başladı. Ancak bunun üzerinedir ki plastik sanatın tüm geleneksel kavramları onun için anlamını yitirdi. Artık Rodin için ne poz ne grup ne kompozisyon söz konusuydu. Yalnızca canlı yüzeylerin sayısız çeşitlemeleri vardı artık, yalnızca yaşam vardı ve üstadın geliştirdiği üslup özellikle bu yaşama göre hazırlanmıştı" (Rilke, 2002:16).

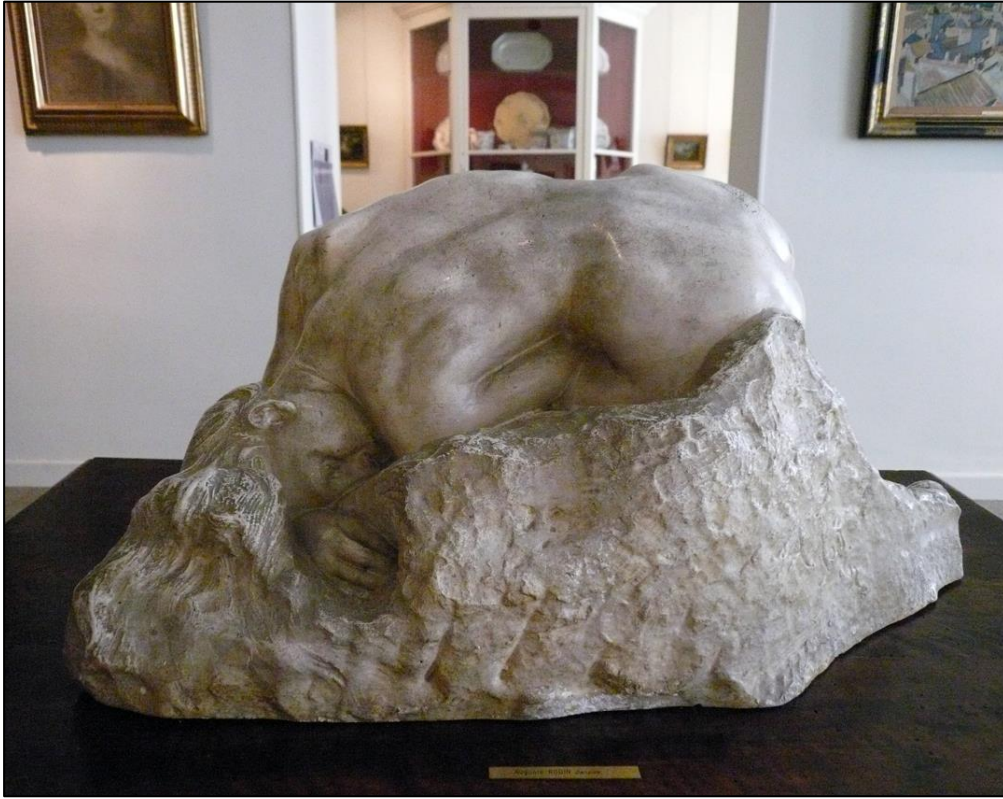
George Simmel'e göre "Auguste Rodin (1840-1917), 19. yüzyılın kalıplaşmış akademik heykeline karşı durmuş, insan bedeninin hallerini zengin biçimsel bir dağarcık içinde o güne değin görülmemiş bir gerçeklik, öte yandan romantizmle ortaya koymuştur" (Antmen, 2019:15).

Rodin, heykelin sadece bir nesneyi taklit etmekten öteye geçtiğini anlamış ve insan bedeninin gerçekliğini ortaya çıkaran yeni bir üslup geliştirmiştir. İnsan figürlerindeki hareket ve duygusal yoğunluk onun eserlerinde ön plana çıkan bir özellik olmuştur.

"İnsan bedenine, İtalyan Rönesansı'na, Gotik mimariye hayran olan Rodin'in tüm eserlerinde insan bedenine yüklediği dışavurum gücü açıkça görülür. Eserlerindeki

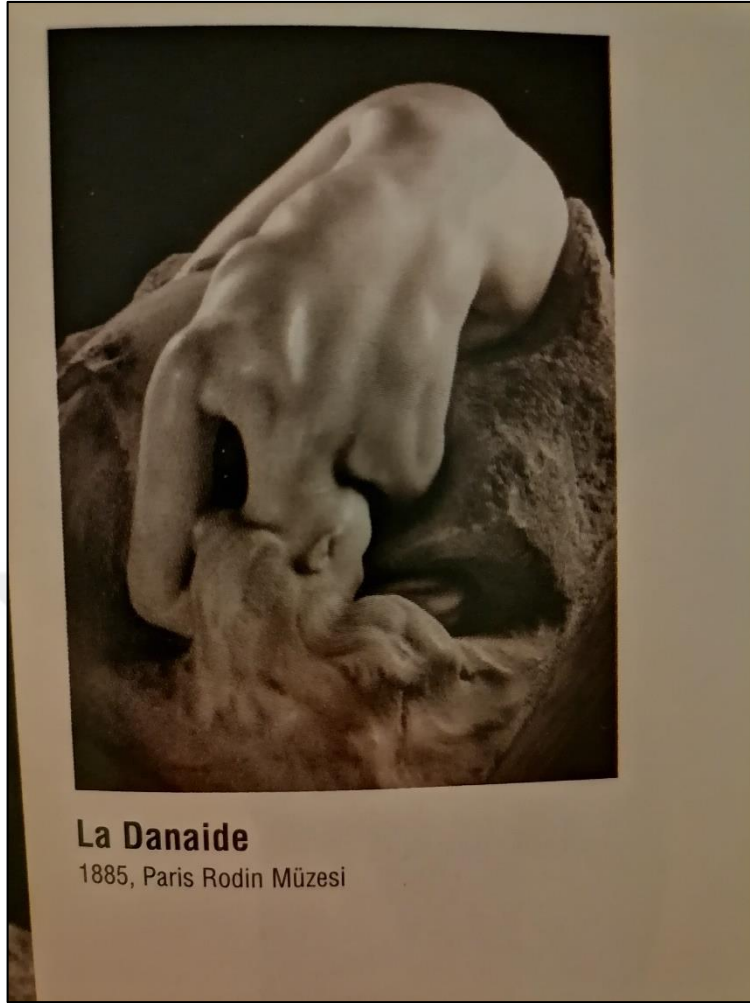
başka hiçbir heykeltıraşın yapmaya cesaret edemediği hareketlilik, görenleri şaşkınlığa uğratır. Kemiklerle, kaslarla, sinirlerle kendini anlatır. Doğanın verdiklerine hayrandır çünkü; ‘Doğa uyumdur, dengedir; tek sözcükle yaşamdır.’ (Kolektif, 2008:6)

4.2. Aguste Rodin’in Eserlerindeki Kadınsal İmgelerinin İncelenmesi

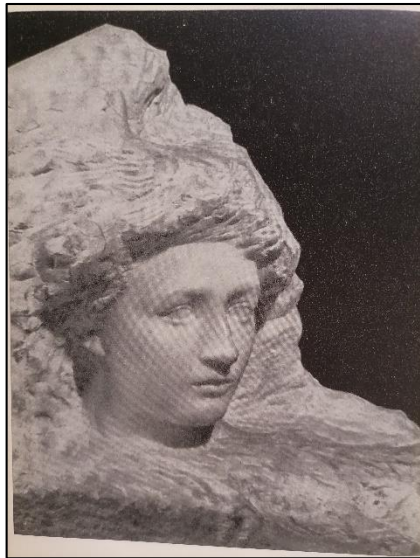

Resim 4.2. Danaide,1889-1890. Mermer, yükseklik 36cm. Musee Rodin,(Rodin Müzesi) Paris (Wikimedia Commons, 2019)

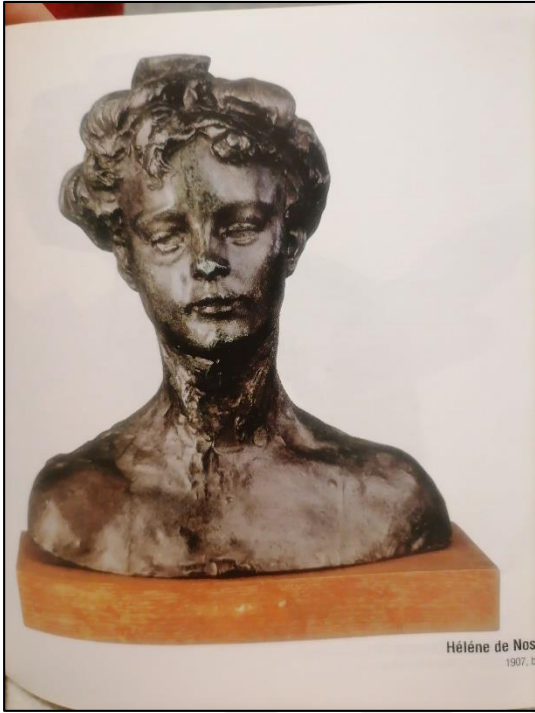
Sanatçının bu eserinde diz çökmüş, yumuşak uzanan saçları içine kapanmış bir kadın heykeli görülmektedir. Mermerden yapılan bu heykelin sırtındaki uzun kavisi dikkat çekmektedir. Seyircinin etrafında gezinme hissi uyandıran derinliği bulunmaktadır. Diz çöken yumuşak formlara sahip mermerin içinde büyük bir ağlayışa sahip yüz gizlidir. Sanatçının bu heykelinde ifade ve duygular ön plandadır. Bedenin içinde ışık kullanması dikkat çekmektedir. Anatomik biçimle değil ışığın yansımasıyla bedenin bütünlüğü ayırt edilmektedir. Sanatsal anlam bütünlüğü kazandırmıştır heykele. Biçimsel ve anatomik bütünlükle beraber duygusal bütünlükle de karşımıza çıkmaktadır.

Resim 4.3. La Danaide

Resim 4.4. L'aurore-Dawn Die Morgenröte, 1885

Resim 4.5. Helene

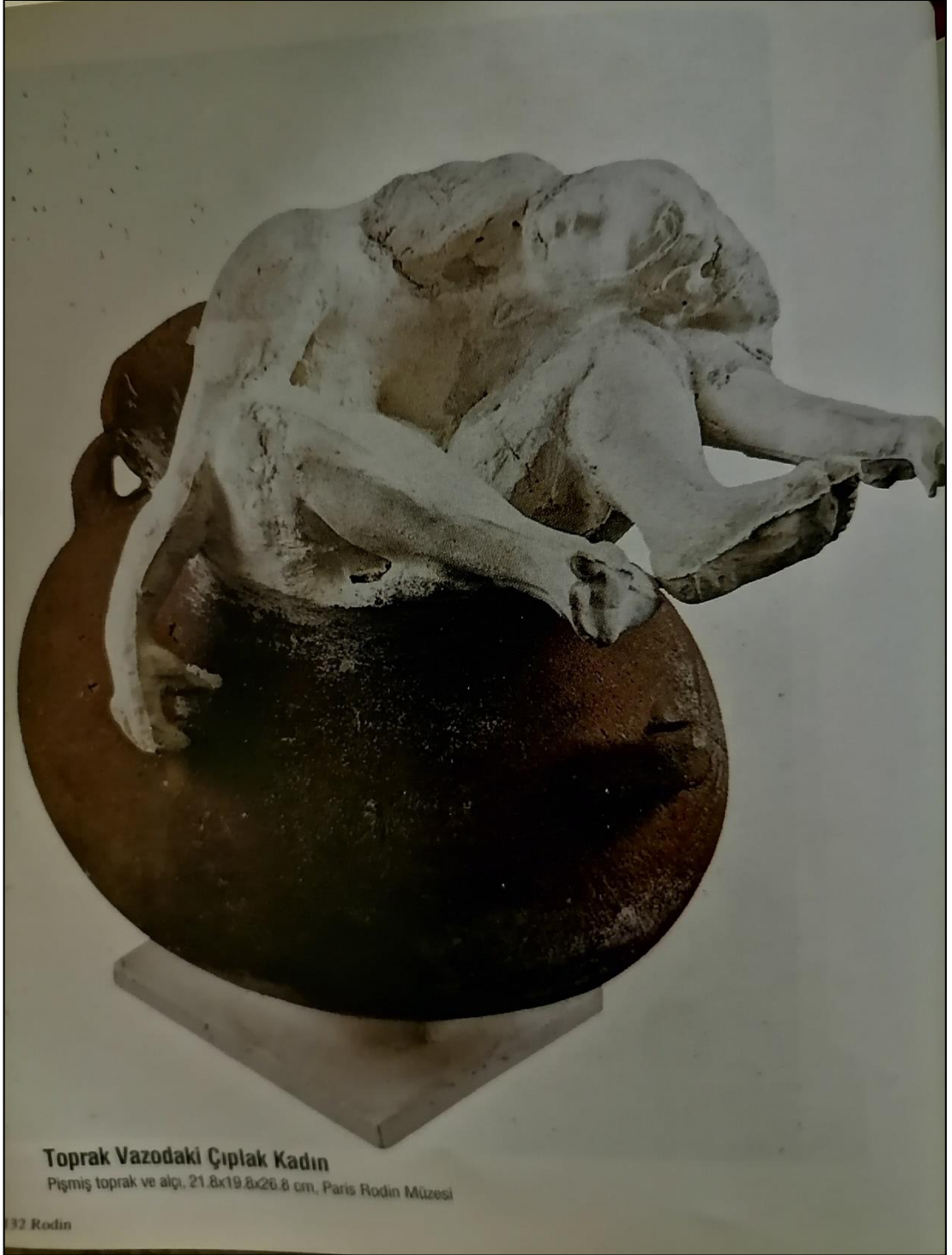
Resim 4.6. Havva

Resim 4.7. Hanako

Resim 4.8. Suzon

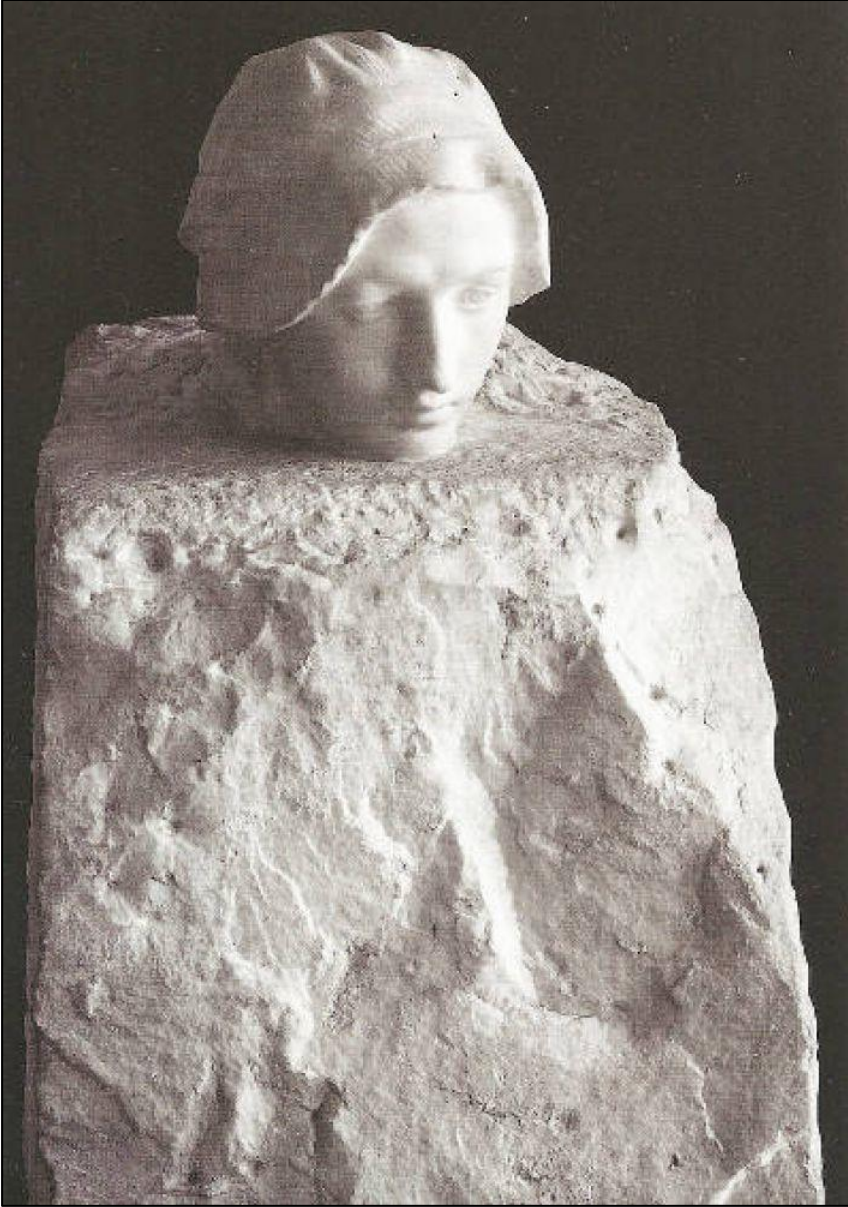
Resim 4.9. Toprak Vazodaki ıplak Kadın

Resim 4.10. İskambil Kağıdı Gibi Ters İki Kambıyalı Portresi

Resim 4.11. Genç Kadın Gövdesi

Resim 4.12. Camille Claudel,1893-1895.Mermer, Yükseklik 74,2cm. Musee Rodin (Rodin Müzesi, Paris (Art Salon Holland, 2022)

Rodin'in yapıtları arasında gerçekten öyleleri vardır ki, ışığı kendilerinden alır, Lüksemburg Müzesi'ndeki mermer blokta eğilmiş bir yüzü canlandıran La Pensee (Düşünce) isiminde yapıt bunlardan biridir. Yüz o kadar öne eğilmiştir ki, gölgeler düşer üzerine ve mermerin beyaz parıltısıyla eriyip saydam bir alacakaranlığa dönüşür (Rilke, 2002:83).

Sanatçının sevdiği kadın olan Camille Claudel'in içinde bulunduğu büstünde, Camille Claudel 'in ağlamak üzere olduğu gözlerine yansımaktadır. Büyük bir taş kütesinin içine gömülmüş olan yüzünün ve gözlerinin hüznü olduğu görülmektedir.

Resim 4.13. La Pansee-The Thought-Die Gedanke, (1886)

Gözlerinin dolu olduğu yaşların göz pınarlarından akmak üzere olduğu görülmektedir. Sanatçının diğer büstlerinde görüldüğü gibi bu büstünde de duygular ön plana çıkmaktadır. Camille Caludel ile olan ilişki durumunun içinden çıkılmaz bir hale dönüşen sanatçının ifade biçimi Camille Claudel'in başını taş kütesine gömerek ifade etmiştir. Camille Caludel 'in büstünde yakaladığı çizgiler daha sonra yaptığı farklı eserlerde de izleri görülmektedir. Sanatçının insanların ifadelerini en ince ayrıntısına kadar ortaya koyduğu benzersiz büstleri bulunmaktadır. Sanatçı büstlerinde detayı verirken seyirciye duyguyu da net bir şekilde aktarmaktadır.

Düşünce, bu saydam nesne, bu varlık ve yüz bir duyarsız sürekliliğin ağır uykusundan yavaş yavaş uyanıp kalkar ayağa (Rilke,2002:41).

Resim 4.14. Rose Beuret, 1898, Mermer, 51.7x 42.6x44 cm. Paris, Rodin Müzesi
(The Ark of Grace, 2018)

Rodin, bir insanın ruhunu anlamak için yüzüne bakmanın yeterli olduğunu düşünen bir sanatçıydı. Bu nedenle, sanat hayatı boyunca insan yüzlerine odaklandı ve onları çalışmalarının merkezine yerleştirdi. Başta erkek portreleriyle ilgilenen sanatçı daha sonra kadın portreleri yapmıştır.

Eşi olan Rose Beuret'in yüz ifadesini heykeline yansıttı. İlk modeli oldu ve eserine eşinin yüzünün en ince ayrıntısına kadar ince ince işlemiştir. Mermer üzerine yapılan bu heykelle eşinin yüz çizgileriyle derinden ilgilenmiştir. Her çizgiyle bir duyguyu ifade etmeyi hedeflemiştir.

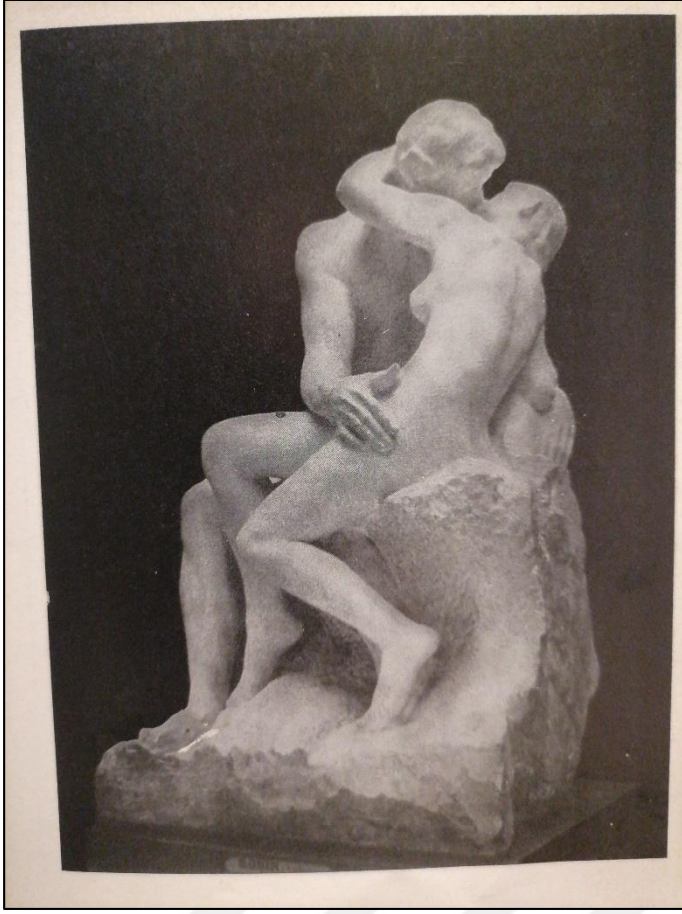
Eşinin portresinden sonra sevgilisi Camille Claudel'in portresini yapmıştır. Heykellerinde duygu durumunu ön plana çıkarmaktadır. Sanatçı gözlerini yuman

haliyle eşinin büstünü yapmıştır. Bu büstü yaparken sadakatiyle birlikte olaylara göz yuman ve affedici bir Rose'u anlatmıştır. Rodin'in eşi de dahil tüm kadınlarla olan ilişkisi heykelini yapmak istediği beden olarak görmektedir. Duygularını ön planda tutarken onun tutkusu kadın bedeni ve yüzü olmuştur. Bu onun tutkusu ve yaratma çabası olmuştur.

Resim 4.15. Le Baiser de Rodin,1881-1882, Bronz, ana model, 25.7x15.9x15.7cm, Paris, Rodin Müzesi (Museum Wales, 2010)

“Rodin, İlahi Komedya'da yasak aşkları anlatılan Paolo ve Francesca'nın öpüşme sahnesine kapının sol kanadının altında yer vermişti ancak yasak aşkın acısından çok mutluluk ve coşkusunu yansıtan bu sahnenin, eserin bütünündeki tema ile çeliştiği düşüncesiyle 1886'da figürü kapıdan çıkardı” (Vikipedi, 2022). Sanatçı, 1887 yılında sergilediği heykeli, başlangıçta "Francesca da Rimini" adını vererek bağımsız bir esere dönüştürmüştür. Ancak sonradan heykel, "Öpücük" adıyla bilinmeye başlandı ve farklı ölçülerde birçok bronz kopyası üretilmiştir. Sanatçı, kalıplama kopyası iddialarıyla karşı karşıya kalmıştır. Gerçek ölçülerin dışına çıktığı yönünde suçlamaları karşısında gerçek ölçülerin dışına çıkmıştır. Ancak, sanatçı bu iddiaları ortadan kaldırmak için özgün bir çalışma ortaya koyarak suçlamalara gerekli yanıtı vermiştir.

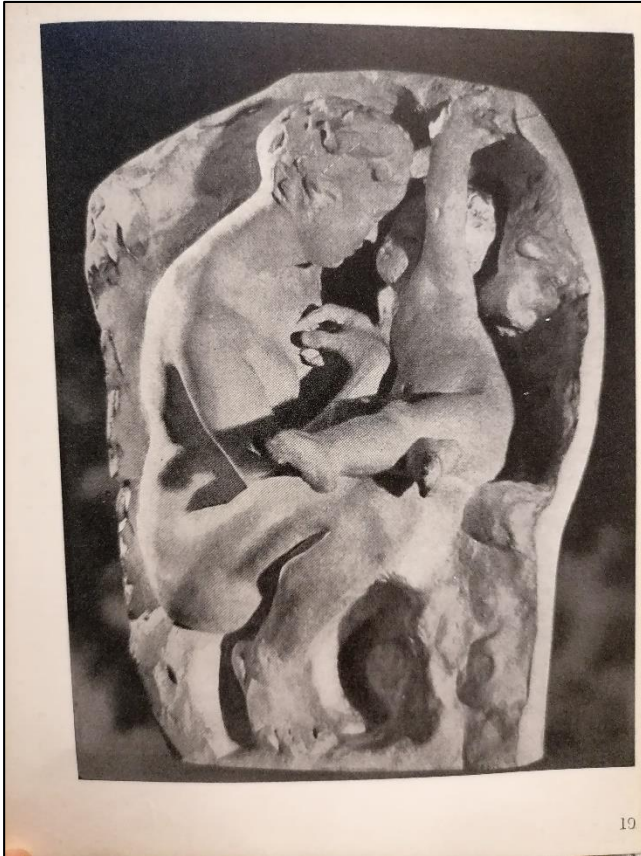

Resim 4.16. La Baiser-The Kiss –Der Kub, (1886)

Resim 4.17. Young Mother at the Grotto,1885, 70.8 x 65.1 x 37 cm,Fransa
(Victoria and Albert Museum, 2007)

Sanatçının Michelangelo'dan etkilendiği eserlerden biridir. İzleyiciye yaşamla ölüm arasındaki ince çizgiyi aktarmak istemektedir. Bunu duygular yoluyla aktarmak isteyen sanatçı anne ve bebek arasındaki sevgiyi aralarındaki güçlü bağı vurgulamak istemiştir. Annenin bebeğine olan sevgisini seyirciye doğrudan aktarmayı hedeflemiştir ve bu duyguyu karşı tarafa aktarmayı başarmıştır. Alçıdan tasarlanan eserin fildişi ve bronz versiyonlarını da üreten sanatçı Rose Beuret ve çocuğu Aguste Eugene'den esinlenerek modellemiştir. Aynı figürleri Cehennem Kapıları'nın sol alt köşesinde de yer vermiştir.

Resim 4.18. La Jeune Mere A La Grotte-Young Mother At The Grotto-Die Junge, Mutter,(1885)

Resim 4.19. Cehennemin Kapısı,1883-1897, Bronz,635x400x85 cm, Paris, Rodin Müzesi (Wikimedia Commons, 2010)

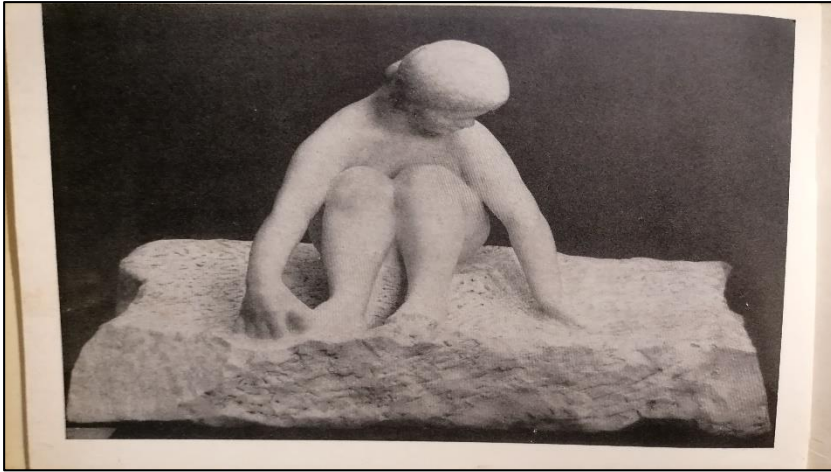
Rodin'in aldığı sipariş sonucu yapılan bu eser Camille Claudel'in eseri olduğu yönünde söylentiler bulunmaktadır. Camille Claudel'in yaratıcılığı sonucu oluşan bu eser doğaçlama yöntemiyle gelişti. Tekrar tekrar değişen bu eser daha sonra bağımsız bir heykele dönüşerek Rodin'in önemli eserlerinin birer parçası oldu. Konu olarak Dante'nin şiirinin kasvetli bir bölümü olan Cehennem'i seçti. Bu eser Rodin'in hayatının özetini yansıtmaktadır. Yaşamdaki izleri yansıtmak doğrudan hedefleri arasındadır. Bunu yaparken eylem halinde olan insan figürlerini kullanmıştır. Eserlerinde sıkça rastlanılan eylem halindeki insan figürleri bu eserinde de açıkça görülmektedir. Işığı sıkça kullandığı görülmektedir. 186 figürden oluşan bu eserinde birçok konuyu ve figürü içinde barındırmaktadır. Mezarlıktan çıkan figürler tamamen sanatçının kafasındaki cehennem algısını yansıtmaktadır. Rodin'e göre "Küçük

düşürülmeye çalışılan bu yapıt benim tüm yaşamımın bir bileşkesidir.” Demiştir (Rodin, 2008:40).

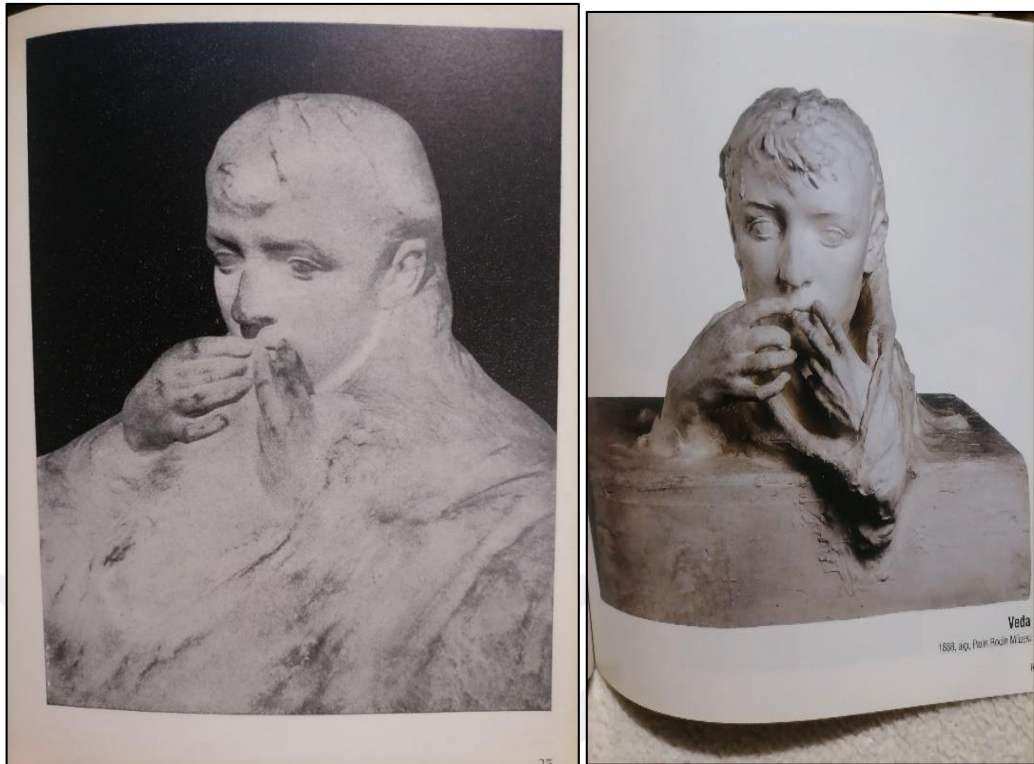
Her bir figürün ayrı ayrı hikayesi bulunmaktadır. ‘‘Rodin (1840-1917) hacimli, lirik bir heykel yaratmıştır ve bu heykeller hem duyguları hem fikirleri ifade eder’’(Altet, 2015:82).

Rodin’in birçok çalışması parçalanmalar sonucu ortaya çıkmıştır. Bu parçalamalar sonucu kompozisyonlar ortaya çıkarmıştır. ‘‘Bakıyorum, parçalara ayırmaya, yeniden birleştirmeye çalışıyorum’’ ve ‘‘prova yapan terzi gibi bunu 20 yıldır yapıyorum.’’ demektedir sanatçı. Rodin’in sanatındaki bu parçalanmaları ve birleştirmeleri de günümüz sanatına da öncülük etmiştir.

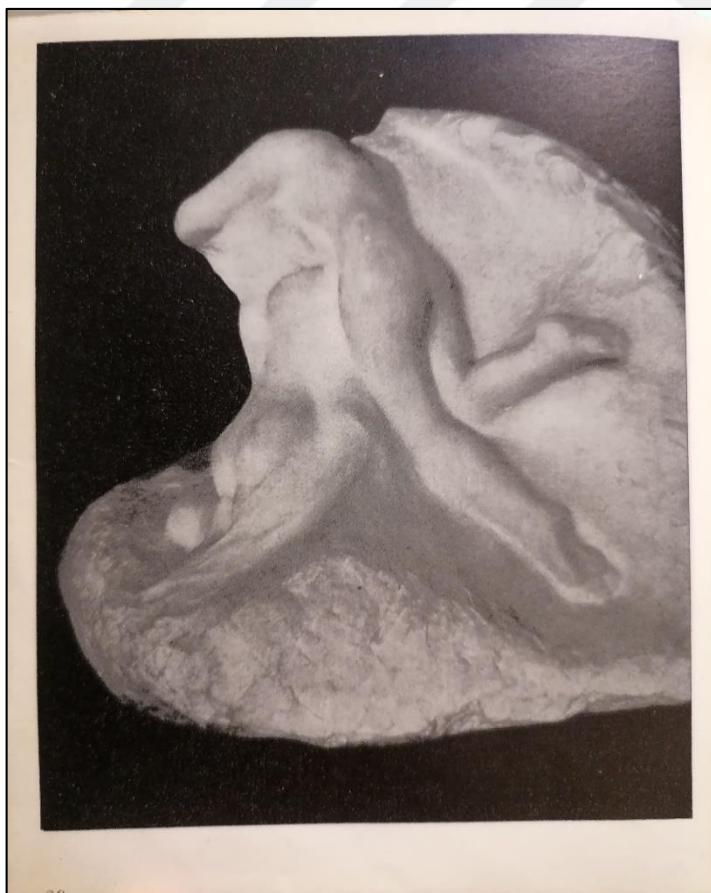
Bu büyük sanatçıyı bu kadar büyük yapanın ne olduğu bir gün anlaşılacaktır: Zanaatının gösterişsiz ve çetin varlığına tümüyle, bütün gücüyle karışmaktan başka bir şeyi arzulamamış bir işçi olmasaydı onu büyük yapan. Bunda, yaşamdan bir tür el çekiş vardı; ama tam da bu sabrıyla kazandı yaşamı: Çünkü dünya Rodin’in zanaatına geldi (Rilke, 2016:58).

Resim 4.20. Au Bord De La Mer –Beside The Sea-Auf De Kub, (1886)

Resim 4.21. L'adieu-The Farewell-Abschied, (1892)

Resim 4.22. Les Oceanides –The Oceanids –Meerynymphen, (1905)

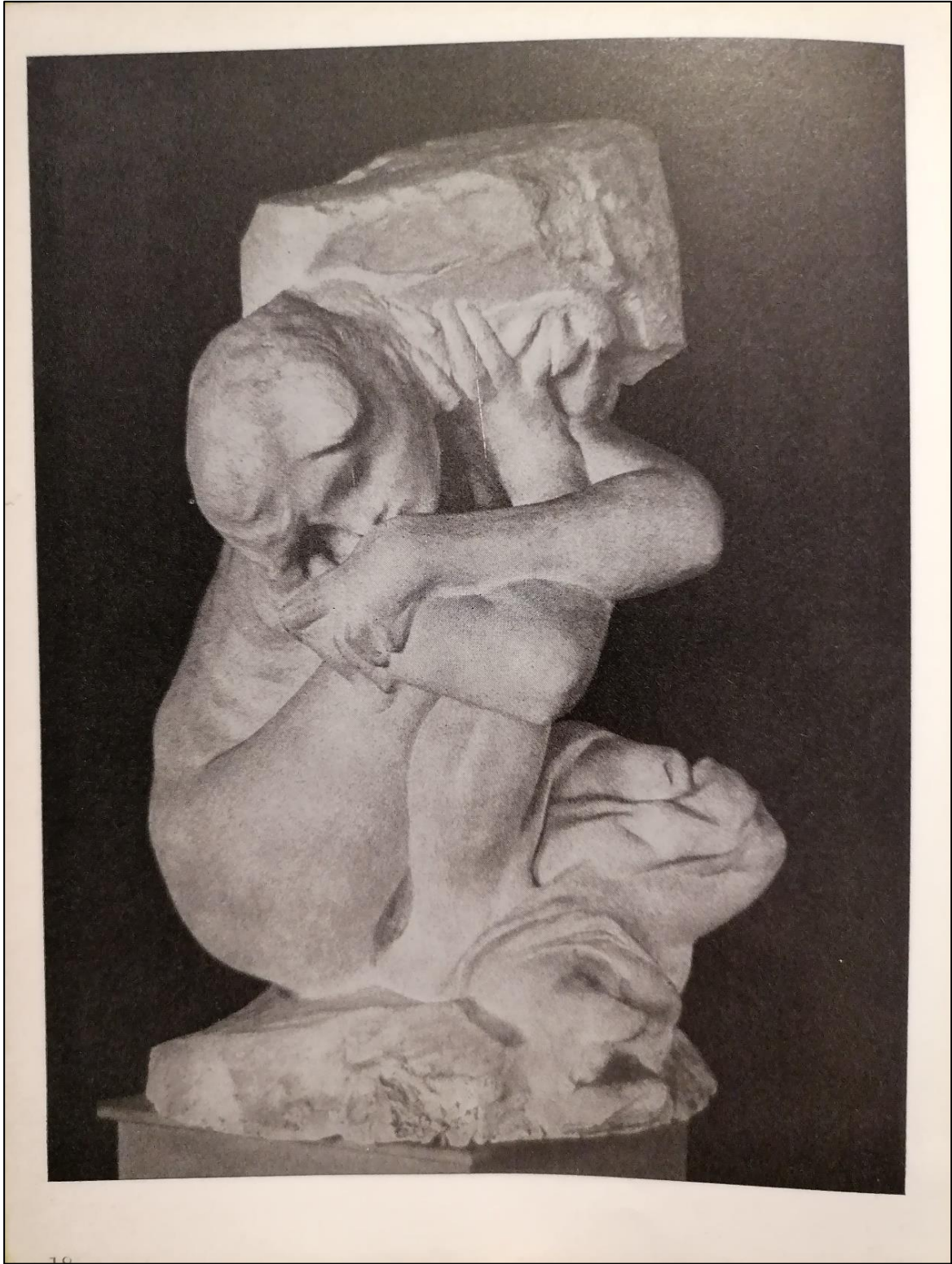

Resim 4.23. The Fallen Cariatid,1883, Sculpter, 40.6 × 25.4 × 26.4 cm, Paris, Fransa, Rodin Müzesi (The Metropolitan Museum of Art, 2022)

Düşmeden duran bir taşın altına girip kolaylık ya da güçlkle onu sırtında taşıyan ayakta bir figür değil, çıplak bir kadın vardır artık karşımızda; kadın diz çöküp eğilmiş konumdadır, sürekli bir düşüş gibi tüm organları üzerine çöken bir yükün eli onu bastırıp kendi içine gömmüş, tümüyle şekillendirmiştir. Vücudun en küçük parçasında bütün taş, vücuttan daha büyük, daha yaşlı ve daha zorlu bir sistem gücü gibi durur, öyleyken vücudun taşıma yazgısı sona ermemiştir. Düşünde olmayacak bir şey taşır gibi taşır sırtında taşır vücut, bundan yakasını kurtaramaz. Ve yığılıp kalışında, pes edişinde hala taşıma eylemi sürdürür varlığını, çok geçmeden yorgun düşüp yorgunluk vücudu tümüyle çökerterek yatar konuma getirdiğinde bile,bu yatar konum taşıma eylemi. İşte Böyle bir yapıttır Karyatide (Rilke, 2002:41).

Sanatçı 1880 yılında sarmal biçimdeki figürün poz vermesi ağır yük taşımasıyla, bir omzunda büyük bir taş taşımaktadır. Elinde vazoyu taşıyan figür yükü olmasına rağmen hareketli olması dikkat çekiyor. Kadınların sembolü olan, yüklerin altında ezilen kadınların hayatına devam etmesini temsil etmektedir. Heykelde bedenini taşımakta zorluk taşıyan ancak pes etmeyen kadın figürü görmekteyiz. Üzerindeki yükü taşımaktan pes etmeyen, tüm yorgunluğuna rağmen ayakta kalma mücadelesi devam eden figüratif kadın heykeli tüm kadınlığın imgesi olmuştur. Çaresizliği bedenine yansıyan kadın figürünün imkansız taşıyormuşçasına duruşu dikkat çekmektedir. Çok ağır yükün altında ezilen tüm kadınların temsili niteliğindedir.

Resim 4.24. Cariatide Tombee Portant Sa Pierre –The Fallen Cariatide,(1881).Bronze

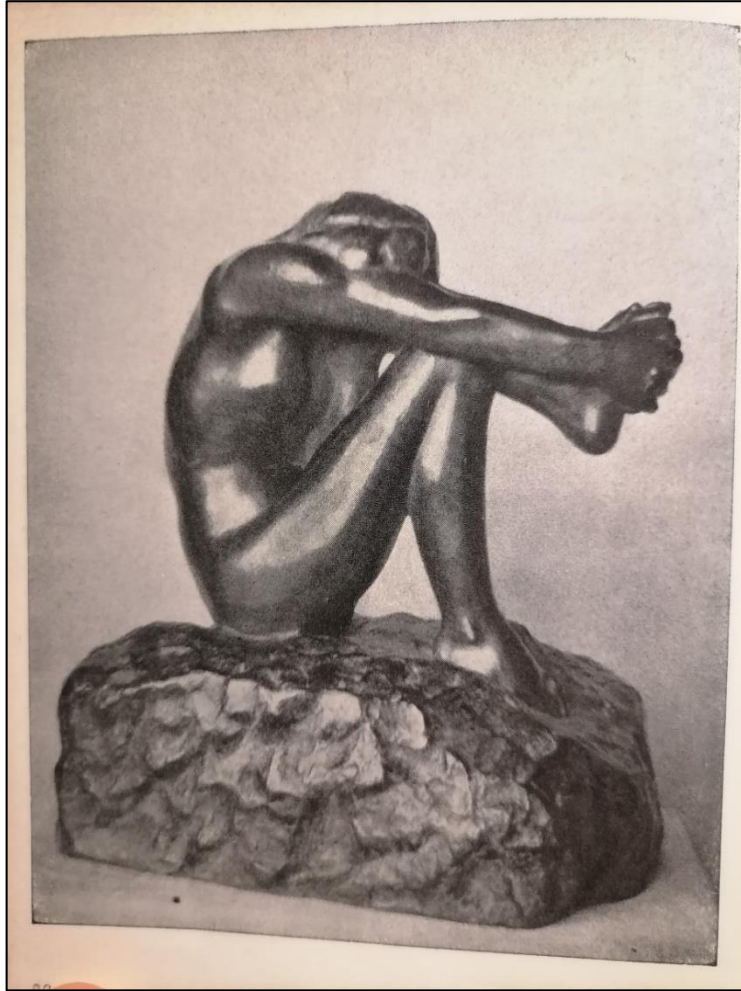
Resim 4.25.Taşlı Karyatid -Bronz

Resim 4.26. Rose Beuret at Mignon,1870, Bronz, 40.6 × 27.9 × 25.4 cm, Paris,Fransa, Rodin Müzesi (Wikimedia Commons, 2014)

Sanatçı ne zaman ihtiyaç duyduğu her an eşi olan Rose Beuret hem çırağı hem yardımcısı olmuştur. İlk modeli ve en büyük yardımcısı olmuştur. Sanatçının ahırdan bozma olan bir yer, ilk atölyeleri aynı zamanda evleri olmuştur. Modelliğini yaptığı bu eserde sanatçı Rose Beuret'in gençlik yıllarındaki halinin büstünü yapmıştır. Bronz ve alçı olarak yaptığı birçok Rose Beuret heykeli bulunmaktadır. Eşinin büstünü çokça çalışan sanatçı ince ayrıntılarıyla beraber duygularını da büstlerine yansıtmıştır.

Daha genç kadın portrelerinin daha başka, daha derin esaslı ve daha az yaygın bir güzelliği vardır. Bu noktada belki de, Rodin'in portrelerini yaptığı kadınların çoğunlukla yabancı, işçilik ürünü, antik kameler gibi saf ve dokunulmaz taşlar bulunmaktadır. Gülüşleri hiçbir yerde sabit olmayan ve her nefes alışta sanki havaya yükselir gibi gözükecek kadar yumuşak biçimde hatlar üzerinde oynayan yüzler. Esrarengiz bir geceye bakan kocaman hülyalı gözler. Ama Rodin yine de, kadının yüzünü güzel vücudunun bir parçası olarak duyumsamayı tercih ediyor, gözleri bedeninin gözleri, ağzı bedeninin ağzı olsun istiyor gibidir sanki. Yüzü böyle bir bütün olarak yaşamın öylesine güçlü ve etkileyici bir ifadesine bürünür ki, kadın portreleri (görünürde üzerlerinde daha fazla çalışılmış ve hayata geçirilmiş gibi durmalarına rağmen) bu sayede epeyce geride bırakılır (Rilke,2016:43).

Resim 4.27. Le-Desespoir-Despair-Die Verzweiflung,(1890) Bronze

4.3. Camille Claudel

Resim 4.28. Camille Claudel (8 Aralık 1864 – 19 Ekim 1943) (Mynet, 2014)

Camille Claudel 8 Aralık 1864 yılında Kuzey Fransa Aisne 'de dünyaya geldi. Küçük yaşlarda çamur, taş gibi malzemelerle ilgilenmeye başladı. Paris Güzel Sanatlar Akademisinde kadınlar eğitim göremediği için 1882'de bir grup kadınla beraber atölye açmaya kara verdiler. 1883 yılında bu gruba eğitim veren Aguste Rodin'le tanıştı. 1884 yılında Rodin 'in atölyesinde işe başlayan Claudel sanatçının önce modeli ardından sevgilisi olmuştur. Claudel'in eserlerinde Rodin'in etkisi görülmektedir. İlk çalışmalarında Rodin'den etkilendiği görülse de ünlü olan heykeli Bronz Waltz ile farkını ortaya koymaktadır. Erken dönem eserlerinde Rodin'den etkilendiği görülse de Rodin'den ayrıldıktan sonra yerini Art Nouveau tarzına bırakmıştır. Eserlerinde duyguyu yansıtmaları bakımından başarılıdır. Klasik heykelden uzaklaşarak kendi tarzını ortaya koymuştur. Camille Claudel'in sanatsal dönemi, 19. ve 20. yüzyılın başlarında etkili olan döneme denk gelir ve "Modernizm öncesi" ile "Modernizm"

arasında bir geçiş dönemi olarak kabul edilir. Claudel, geleneksel cinsiyet ve toplumsal normlardan ayrılan bir sanatçı olarak heykel sanatında önemli bir rol oynamıştır.

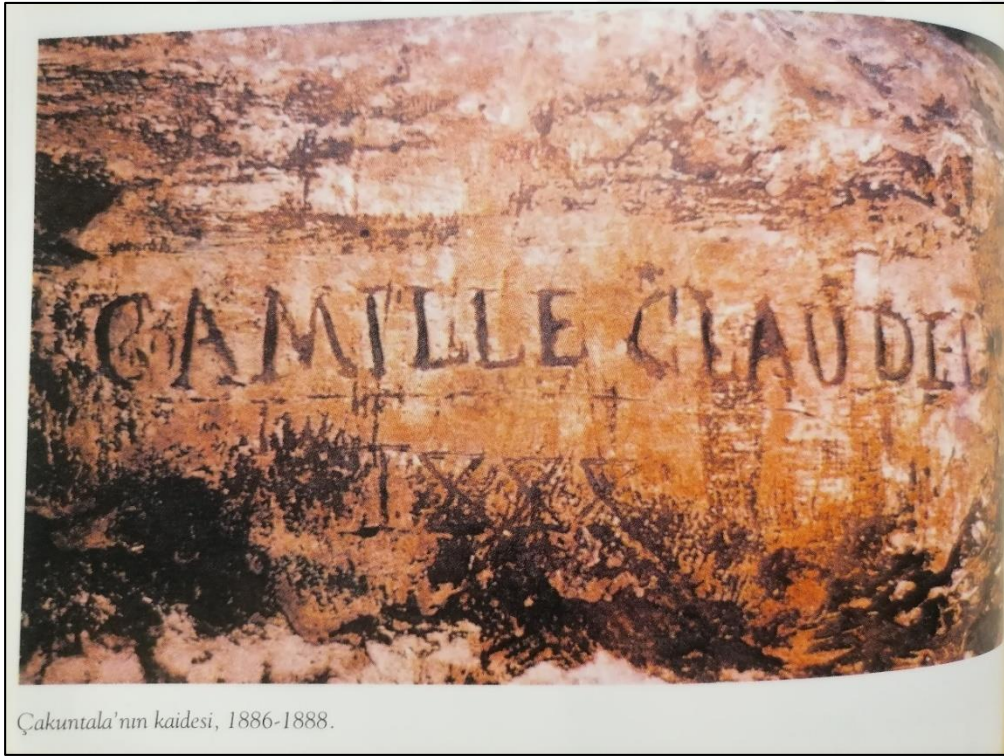
Resim 4.29. Camillie Claudel-1886

Resim 4.30. Camillie Claudel-Villeneuve'deki Aile Evi

Resim 4.31. Camillie Claudel ve Ailesi

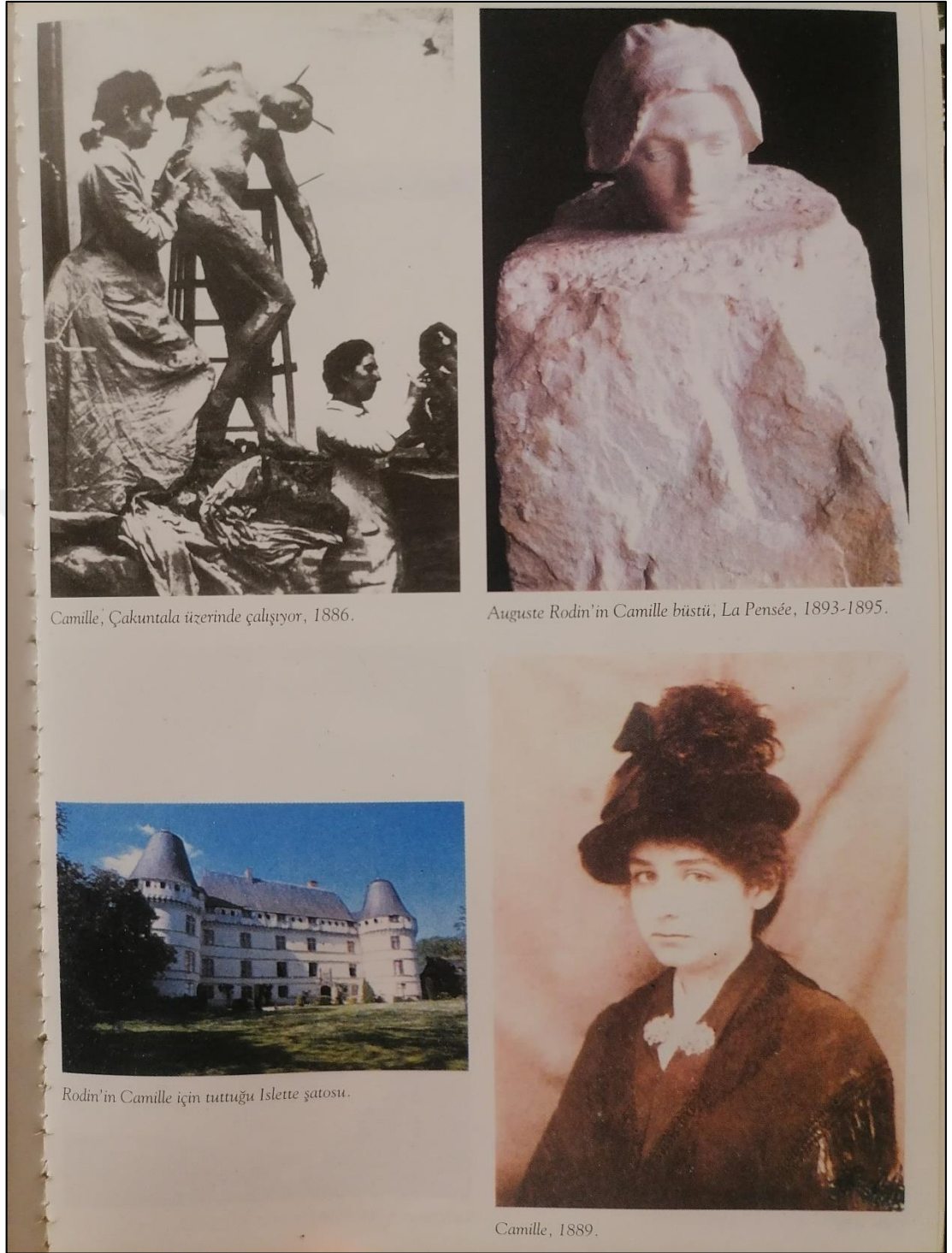
Resim 4.32. Çakuntala Kaidesi-1886-1888

Resim 4.33. Camillie Claudel-1929

Resim 4.34. Camillie Claudel –Büst Çalışırken

Resim 4.35. Camillie Claudel ve Yaşamından Kareler

1905 yılında akıl sağlığını yitiren Camillie Claudel tüm heykellerini kırdı. Rodin'in fikirlerini çalmakla ve Rodin'i öldürmeyi planlamakla suçlandı. Kardeşinin yardımıyla akıl hastanesine yatırıldı. Sanatçı 30 yıl kadar bir süre akıl hastanesinde kaldıktan sonra 1943 yılında hayatını kaybeden sanatçı, 1951 yılında kardeşi tarafından Rodin Müzesi'nde sanatçının adına bir sergi düzenlemiştir. 1984 yılında Camillie'nin

eserlerinin bulunduğu büyük bir sergi açılmıştır. Claudel'in sanatı, modern sanatın gelişiminde önemli bir rol oynamış ve heykel sanatında kadın sanatçıların varlığını güçlendirmiştir. Claudel, cesur ve özgün yaklaşımıyla geleneksel kalıpları kırarak, sanat dünyasına yeni bir bakış açısı getirmiştir.

4.4. Camillie Claudel'in Eserlerindeki Kadınsal İmgelerin İncelenmesi

Resim 4.36. Camillie Claudel-Balıkçı Kadın Eskiz (1886)

Resim 4.37. La Vague,1898-1903,Bronze,France (Wikimedia Commons, 2022)

Camille Claudel büyük ebatlardaki bu eserinde birbirine benzeyen üç küçük bronz kadın yer aldığı heykelinde kadınlar, dalgaların üzerinde dizlerini bükmektedir. Eserinin gizemi, yaşadığı kaderinin ruhsal ve psikolojik izleri belirgin bir şekilde görülmektedir. Hareketin yer aldığı bu heykelinde renk armonisi de görülmektedir. Taşın içinde yer alan bronzluklar az da olsa yeşilin yansımaları görülmektedir. Doğal ama karışık renklerin hâkim olduğu heykel ışığı ve rengi bir arada sunarak dekoratif bir etki ortaya çıkarmaktadır. Japon etkilerini içinde barındırdığı dalgalar, biçim, renk ve doğallık eserin önemli parçalarındandır.

Resim 4.38. Clotho,1893-1897, France (Ortiz,2020)

Paris salonunda bulunan bu heykel ilham kaynağı Romen mitolojisi olmuştur. İnsanın kaderini yansıtan üç kaderden en küçüğünü temsil eden bu eserde yaşlı kadın figürü ön plana çıkmaktadır. Sanatçının eserlerinde görülen kader teması bu eserde de belirgin bir şekilde ön plana çıkmaktadır.

Resim 4.39. Olgunluk Çağı, 1899 (Altaş, 2014)

Paris salonda bulunan sanatçının bu heykelinde sanatçının duygusal ruh hali ön plana çıkmıştır. Sanatçının hayal kırıklıklarını ifade eden bu eserinde Rodin'in umursamazlıklarını eserinin baş konusu olmuştur. Camille Claudel Rodin'den olan bebeğini kaybetmiştir ve Rodin'in karısına olan aşkını bitmeyeceğini anlamıştır. Tam da bu konuyu ele alan bu eserde Rodin, Rodin'in eşi ve Camille Claudel aşk üçgenini tasvir etmiştir. İlişkileri hakkında seyirciyi düşündüren bu eserde sanatçı trajik bir şekilde yalvaran konumdadır. Eşinin tarafına giden Rodin'in arkasında bıraktığı sevgilisinin çaresizliği seyirciye aktarılmıştır. Camille Claudel'in Olgunluk Çağı eserinin başka versiyonları da bulunmaktadır.

Resim 4.40. Niobide Blesse,1907,Bronze, France (Alienor.org, 2022)

Resim 4.41.Niobide Blesse, 1907

Bu eserinde sanatçının trajik dramının yansımalarının izleri görülmektedir. Kendi yaşamını kendi elleriyle tasarlayıp şekillendirmiş gibi ifadesi bulunmaktadır. Sert bir kayanın üstüne hafifçe oturmuş süzülen bir kadın figürü görülmektedir. Yüzündeki acı ifadesi açıkça görülmektedir. Hem yaşlı hem de genç olarak ifade edilen kadın figüründe yüz huzurlu bir şekildedir ve göz kapalıdır. Yaşamı boyunca yorulmuş bir bedeni ayakta durmakta zorluk çekmektedir. Şiddete uğramış bedenini sağ eliyle kapatmaktadır. Eliyle kapattığı yerdeki ok yaşamı boyunca uğradığı şiddeti temsil etmektedir.

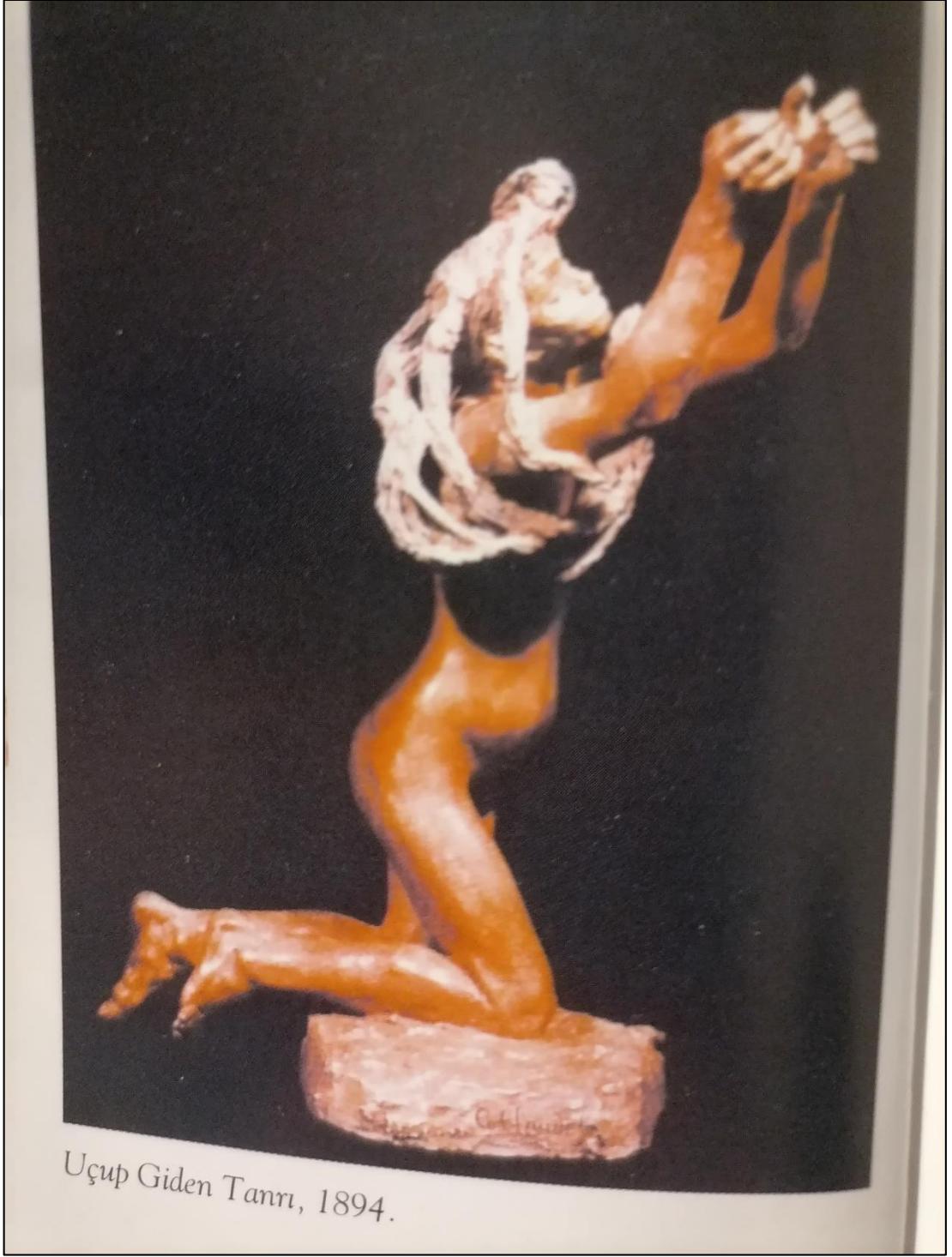
Resim 4.42.Çakıntala,1905

Resim 4.43. Soylu K K,1896

Resim 4.44. Jeanne Çocuk, 1892-1896

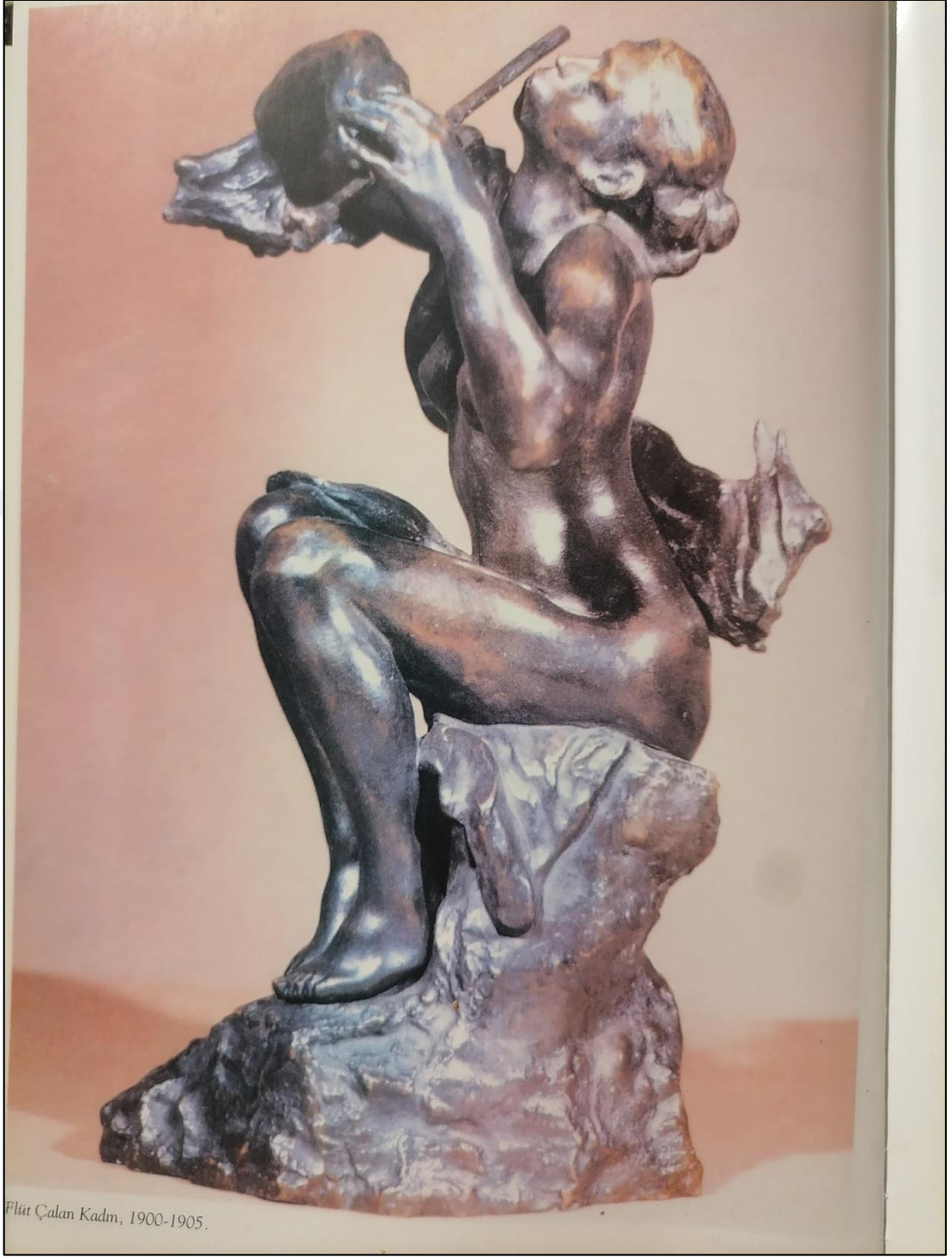
Resim 4.45.Uçup Giden Tanrı,1894

Resim 4.47.Çömelmiş Kadın,1884-Jeane Çocuk,1892-1896, Vals,1897-La Vague,1903

Resim 4.48.Genç Kız Büstü,1886

Resim 4.49. Flüt Çalan Kadın, 1900-1905

Camille mermer işlerken, 1903.

Resim 4.50. Camillie Claudel Çalışırken

Camille Claudel'in 30 yıl kaldığı ve orada öldüğü
Montdevergues'teki psikiyatri hastanesi.

Resim 4.51. Camillie Claudel'in 30 yıl kaldığı Montdevergues'teki Psikiyatri Hastanesi

5. SONUÇ

Figüratif kadınsal imgeler, heykellerde sanatçıların farklı bakış açılarıyla derinleştirilerek seyircilere aktarılmıştır. Sanatçılar, duygularını ve düşüncelerini ifade etme sürecinde figüratif ifade biçimine yönelerek yaratıcılıklarını ortaya koymuşlardır. Kadınsal izlere odaklanılarak sanatçıların eserleri üzerinden psikolojik etkileri de ele alınmıştır. Figüratif kadınsal imgelerin etkileri açıklanırken, sanatçıların eserlerinde kadının izlerini belirgin bir şekilde gösterme yöntemlerine değinilmiştir.

Camille Claudel, duygu yansımalarını içeren eserlerinde kendi iç dünyasını ön plana çıkarmaktadır. Claudel'in heykellerinde kendine özgü bir iç dünyanın yansımaları görülmektedir. Sanatçının çoğu eserinde, kadın figürlerinde kadının iç dünyasındaki karmaşık duyguları ve ruhsal durumları anlatmaktadır. Kadın bedenini anlamak ve ifade etmek konusundaki yeteneği, Claudel'i çağdaşlarından ayıran önemli bir özelliği olmuştur. Rodin yaşadığı olayları ve hayatından kesitleri konu edinmiştir. Rodin'in sanatsal tarzı, gerçekçi detaylara önem vermesi ve hareketli kompozisyonlarıyla bilinmektedir. Eserlerinde, insan figürünü ve insanın iç dünyasını incelemeye önem vermektedir. Camille Claudel ve Auguste Rodin, her ikisi de heykel sanatına önemli katkılarda bulunmuş olsalar da, sanatsal yaklaşımları ve eserlerinin temaları açısından belirgin farklılıklar taşımaktadırlar. Claudel, daha çok içsel duygulara ve kadın figürlerine odaklanırken, Rodin, insanın yaşam deneyimlerini heykellerinde işlemiştir. İkisinin sanatsal özgünlükleri, heykel sanatının gelişimine ve çeşitliliğine zenginlik katmıştır.

Bazı sanatçılar, kadını biçimsel olarak ele alırken, diğerleri ise iç dünyalarının yansımaları olarak kadın figürünü ele almışlardır. Figüratif heykeller, geçmişten günümüze bilgi birikimlerini biçimsel olarak geliştirmiştir. Bu eserler, kadınsal imgelerin çeşitliliği ve derinliği üzerinde önemli bir etkiye sahiptir.

Özetle, figüratif kadınsal imgeler, sanatçıların yaratıcılık sürecinde farklı bir perspektif sunarak seyircilere aktarılmıştır. Bu imgeler, sanatçıların duygu ve düşüncelerini ifade etmelerine ve kadınsal izleri belirgin bir şekilde göstermelerine olanak sağlamıştır. Figüratif heykellerin kadınsal imgelerin evrimine olan katkılarını Rodin ve Camille Claudel eserlerinden örneklerle ortaya koymaktadır.

KAYNAKLAR

Altet, X.B.I. (2015). *Sanat Tarihi*. Ankara: Dost Yayınevi.

Antmen, A. (2019). *20. Yüzyıl Batı Sanatında Akımlar*. İstanbul: Sel Yayınevi.

David, B. (2013). *İnsanlığın En Eski Muamması*. İstanbul: Can Yayınevi.

Gombrich, E.H. (1992). *Sanat ve Yanılsama*. İstanbul: Remzi Kitabevi.

İnternet:

Web: <https://www.istanbulsanatevi.com/sanatcilar/soyadi-b/boucher-francois/francois-boucher-diana-yikanirken-3716/> adresinden 12 Şubat 2022'de alınmıştır.

İnternet: Alienor.org. (2022). Niobide blessée - D985.1.1. Web: <https://www.alienor.org/collections-des-musees/images/98992db9-1bc1-4779-9e5e-5cc356d025aa-1000.jpeg> adresinden 30 Ekim 2022'de alınmıştır.

İnternet: Altaş, C. (2014). Heykelin ruhu Camille Claudel. *Birgün Bir Yerde*. Web: <http://birgunbiryerde.blogspot.com/2014/04/heykelin-ruhu-camille-claudel.html> adresinden 30 Ekim 2022'de alınmıştır.

İnternet: Art Salon Holland. (2022). De Gedachte (Camille Claudel) (1886) - Auguste Rodin. Web: <https://www.artsalonholland.nl/beeldhouwkunst/auguste-rodin-de-gedachte> adresinden 30 Ekim 2022'de alınmıştır.

İnternet: Museum Wales. (2010). The Kiss [Kiss] Rodin, Auguste (1840 - 1917). Web: https://museum.wales/art/online/?action=show_item&item=1608 adresinden 30 Ekim 2022'de alınmıştır.

İnternet: Mynet. (2014). Ömrünün 30 yılı akıl hastanesinde geçmiş bir kadın dahi – Camille Claudel. Web: <https://www.mynet.com/omrunun-30-yili-akil-hastanesinde-gecmis-bir-kadin-dahi-camille-claudel-190101035500> adresinden 30 Ekim 2022'de alınmıştır.

İnternet: Ortiz, E.D. (2020). Camille Claudel's Clotho. Between Venus and the Fates. Web: <https://forum-nepantla.org/camille-claudel-and-clotho/> adresinden 30 Ekim 2022'de alınmıştır.

İnternet: The Ark of Grace. (2018). Rose Beuret (c.1898). Web: <https://thearkofgrace.com/2018/08/11/rose-beuret-c-1898/> adresinden 30 Ekim 2022'de alınmıştır.

İnternet: The Metropolitan Museum of Art. (2022). Fallen Caryatid Carrying an Urn – 1883, Auguste Rodin, French. Web: <https://collectionapi.metmuseum.org/api/collection/v1/iiif/191864/1708483/main-image> adresinden 30 Ekim 2022'de alınmıştır.

İnternet: Victoria and Albert Museum. (2007). The Young Mother – Relief 1885 (made). Web: <https://collections.vam.ac.uk/item/O135954/the-young-mother-relief-rodin/> adresinden 30 Ekim 2022'de alınmıştır.

İnternet: Wikipedi. (2022). Öpücük (Rodin heykeli). Web: [https://tr.wikipedia.org/wiki/Öpücük_\(Rodin_heykeli\)#cite_note-musee-3](https://tr.wikipedia.org/wiki/Öpücük_(Rodin_heykeli)#cite_note-musee-3) adresinden 30 Ekim 2022'de alınmıştır.

İnternet: Web: <http://www.leblebitozu.com/tahitili-kadinlariyla-paul-gauguinin-22-essiz-tablosu/> adresinden 12 Şubat 2022'de alınmıştır.

İnternet: Web: <https://arkeofili.com/bu-paleolitik-figurler-kimlerdi/> adresinden 12 Şubat 2022'de alınmıştır.

İnternet: Web: <https://pozitifcerik.com/edgar-degasin-balerinleri/> adresinden 12 Şubat 2022'de alınmıştır.

İnternet: Web: https://tr.m.wikipedia.org/wiki/Dosya:Paul_C%C3%A9zanne_-_Bathers_%28Les_Grandes_Baigneuses%29_-_Google_Art_Project.jpg adresinden 12 Şubat 2022'de alınmıştır.

İnternet: Web: https://tr.wikipedia.org/wiki/Camille_Claudel adresinden 12 Şubat 2022'de alınmıştır.

İnternet: Web: [https://tr.wikipedia.org/wiki/Gezinti_\(tablo\)](https://tr.wikipedia.org/wiki/Gezinti_(tablo)) adresinden 12 Şubat 2022'de alınmıştır.

İnternet: Web: [https://tr.wikipedia.org/wiki/Karyatid#/media/Dosya:Porch_of_the_Maidens_\(Caryatids\)_4.jpg](https://tr.wikipedia.org/wiki/Karyatid#/media/Dosya:Porch_of_the_Maidens_(Caryatids)_4.jpg) adresinden 12 Şubat 2022'de alınmıştır.

İnternet: Web: https://tr.wikipedia.org/wiki/Leonardo_da_Vinci#/media/Dosya:Lady_with_an_Ermine_-_Leonardo_da_Vinci_-_Google_Art_Project.jpg adresinden 12 Şubat 2022'de alınmıştır.

İnternet: Web: https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/2/2c/Rembrandt_Harmensz._van_Rijn_016.jpg adresinden 12 Şubat 2022'de alınmıştır.

İnternet: Web: https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/6/6a/Manet%2C_Edouard_-_Olympia%2C_1863.jpg adresinden 12 Şubat 2022'de alınmıştır.

İnternet: Web: https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/7/7b/Michelangelo%2C_madonna_della_scala%2C_1491_ca%2C_01.JPG adresinden 12 Şubat 2022'de alınmıştır.

İnternet: Web: <https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/e/e9/Degas.etoile.jpg> adresinden 12 Şubat 2022'de alınmıştır.

İnternet: Web: https://upload.wikimedia.org/wikipedia/tr/4/42/Mademoiselle_D%27Avignon.jpg adresinden 12 Şubat 2022'de alınmıştır.

İnternet: Web: <https://wannart.com/icerik/11209-rodinin-not-defteri-cehennem-kapilari> adresinden 12 Şubat 2022'de alınmıştır.

İnternet: Web: <https://www.idildergisi.com/makale/pdf/1539754124.pdf> adresinden 12 Şubat 2022'de alınmıştır.

İnternet: Web: <https://www.musee-rodin.fr/en> adresinden 12 Şubat 2022'de alınmıştır.

İnternet: Web: <https://www.musee-rodin.fr/en/musee/collections/oeuvres/clotho> adresinden 12 Şubat 2022'de alınmıştır.

- İnternet: Web: <https://www.musee-rodin.fr/musee/collections/oeuvres/vague-ou-baigneuses> adresinden 12 Şubat 2022'de alınmıştır.
- İnternet: Web: <https://www.pivada.com/michelangelo-buonarroti-libyali-kahin-kadin> adresinden 12 Şubat 2022'de alınmıştır.
- İnternet: Wikimedia Commons. (2010). La Porte de l'Enfer (The Gates of Hell) by Auguste Rodin situated at the Kunsthau in Zürich (Switzerland). Web: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Z%C3%BCrich_-_Kunsthau_-_Rodin%27s_H%C3%B6llentor_IMG_7384_ShiftN.jpg#/media/File:La_Porte_de_l'enfer_-_Kunsthau_2010-08-17_19-25-54_ShiftN.jpg adresinden 30 Ekim 2022'de alınmıştır.
- İnternet: Wikimedia Commons. (2014). Rose Beuret par Auguste Rodin (musée des beaux-arts, Angers). Web: https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/b/b5/Rose_Beuret_par_Auguste_Rodin_%28mus%C3%A9_des_beaux-arts%2C_Angers%29_%2814929163457%29.jpg adresinden 30 Ekim 2022'de alınmıştır.
- İnternet: Wikimedia Commons. (2017). Rodin. Web: <https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/7/72/Rodin-cropped.png/220px-Rodin-cropped.png> adresinden 30 Ekim 2022'de alınmıştır.
- İnternet: Wikimedia Commons. (2019). La Danaide (Rodin). Web: https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/c/cd/Dana%C3%AFde_par_Auguste_Rodin.jpg adresinden 30 Ekim 2022'de alınmıştır.
- İnternet: Wikimedia Commons. (2022). Camille Claudel, La Vague 1897-1903 marbre, onyx, bronze. Web: https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/f/fa/Camille_Claudel.-_La_Vague_1897-1903_marbre%2C_onyx%2C_bronze.jpg adresinden 30 Ekim 2022'de alınmıştır.
- İnternet: google.com/search (2023). Yunan Antik Çağ Heykelleri Web: https://www.google.com/search?q=Yunan+Antik+%C3%87a%C4%9F+Heykelleri&rlz=1C1CHZN_trTR972TR972&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ved=2ahUKEwjLjL_XgvP9AhWyVfEDHTpVCRsQ_AUoAXoECAEQAw&biw=1366&bih=649&dpr=1#imgc=pA5ixiFRv65ZNM adresinden 12 Şubat 2022'de alınmıştır.
- İnternet: nereye.com, (2023). Web: <https://nereye.com.tr/wp-content/uploads/2019/02/athena-heykeli-1.jpg> adresinden 12 Şubat 2022'de alınmıştır.
- İnternet: sanatsal.gen (2023). Web: <https://www.sanatsal.gen.tr/wp-content/uploads/2018/10/roma-heykel.bmp> adresinden 12 Şubat 2022'de alınmıştır.
- İnternet: Viola Frey | Web: www.violafrey.org adresinden 12 Şubat 2022'de alınmıştır.
- İnternet: Wannart, (2018). Gizemli Mısır Uygarlığına Ait 5 Heykel – 3, Web: <https://wannart.com/icerik/11224-gizemli-misir-uygarligina-ait-5-heykel-3> adresinden 12 Şubat 2022'de alınmıştır.
- İnternet: Web: http://4.bp.blogspot.com/_C1Ou1H34W8/UzM1s2pgmsI/AAAAAAAAHLU/NrvL0nqqAHQ/s1600/111.jpg adresinden 12 Şubat 2022'de alınmıştır.

İnternet:Web: <http://www.mehmetalicetinkaya.com/2017/09/efes-antik-kenti-sisamos-adasi-bolum-1/30-agustos-2017-guzel-artemis-heykeli-efes-arkeoloji-muzesi-selcuk-izmir/> adresinden 12 Şubat 2022’de alınmıştır.

İnternet:Web: http://www.turkcewiki.org/wiki/Hamiye_%C3%87olako%C4%9Flu adresinden 12 Şubat 2022’de alınmıştır.

İnternet:Web: https://c1.staticflickr.com/1/725/33178479731_ec3af3be1d_o.jpg adresinden 12 Şubat 2022’de alınmıştır.

İnternet:Web: https://cdnuploads.aa.com.tr/uploads/Contents/2020/02/26/thumbs_b_c_1b3937cb625bf7d71f9f89168f689a60.jpg adresinden 12 Şubat 2022’de alınmıştır.

İnternet:Web: https://fws-files.s3.amazonaws.com/uploads/website/auctions/items/full/113971_1.jpg adresinden 12 Şubat 2022’de alınmıştır.

İnternet:Web: https://fws-files.s3.amazonaws.com/uploads/website/auctions/items/full/113971_2.jpg adresinden 12 Şubat 2022’de alınmıştır.

İnternet:Web: https://fws-files.s3.amazonaws.com/uploads/website/auctions/items/full/113971_3.jpg adresinden 12 Şubat 2022’de alınmıştır.

İnternet:Web: <https://listelist.com/antonio-canova-hakkinda/> adresinden 12 Şubat 2022’de alınmıştır.

İnternet:Web: <https://tr.wikipedia.org/wiki/Artemis> adresinden 12 Şubat 2022’de alınmıştır.

İnternet:Web: https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/0/0d/Paul_Gauguin%2C_1894%2C_Oviri_%28Sauvage%29%2C_partially_glazed_stoneware%2C_75_x_19_x_27_cm%2C_Mus%C3%A9_d%27Orsay%2C_Paris.jpg adresinden 12 Şubat 2022’de alınmıştır.

İnternet:Web: https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/3/31/Egyptian_Museum_-_Sphinx.JPG adresinden 12 Şubat 2022’de alınmıştır.

İnternet:Web: https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/4/47/Ath%C3%A8nes_Acropole_Caryatides.JPG adresinden 12 Şubat 2022’de alınmıştır.

İnternet:Web: https://www.azureazure.com/wp-content/uploads/2016/05/Michel-Oka-Doner_1.jpg adresinden 12 Şubat 2022’de alınmıştır.

İnternet:Wikipedia, (2009). Web: https://tr.wikipedia.org/wiki/Knidos_Afroditi#/media/Dosya:Variants_-_cnidos_aphrodite.jpg adresinden 12 Şubat 2022’de alınmıştır.

İnterneyt: Web: http://1.bp.blogspot.com/-3fjConMIs6g/UW2p-YPDMYI/AAAAAAAAAE7g/pDSdcnjxqg/s1600/Venus_de_Milo_.jpg 23.05.2023’de alınmıştır.

Kolektif, 2008. Rodin. İstanbul : Boyut Yayın Grubu.

- Norbert, L. (2004). *Modern Sanatın Öyküsü*. İstanbul: Remzi Kitabevi.
- Rilke, R.M. (2002). *Auguste Rodin*. İstanbul: Cem Yayınevi.
- Rilke, R.M. (2016). *Auguste Rodin*. İstanbul:Nora Yayınevi.
- Spence, D. (2011a). *Manet*. İstanbul:Koleksiyon Yayınevi.
- Spence, D. (2011b). *Degas*. İstanbul:Koleksiyon Yayınevi.
- Spence, D. (2011c). *Renoir*. İstanbul:Koleksiyon Yayınevi.
- Spence, D. (2012a). *Picasso*. İstanbul:Koleksiyon Yayınevi.
- Spence, D. (2012b) *Rembrant*. İstanbul :Koleksiyon Yayınevi.

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler

Soyadı, adı : ARSLAN, Bahar
Uyruğu : T.C.

Eğitim	Eğitim Birimi	Mezuniyet tarihi
Yüksek lisans	Hacı Bayram Veli Üniversitesi/ Lisansüstü Eğitim Enstitüsü	Devam ediyor
Lisans	Gazi Üniversitesi	2012
Lise	Ankara Kanuni Lisesi	2008

İş Deneyimi

Yıl	Yer	Görev
2012-2013	Ankara Çağdaş Sanat Merkezi	Öğretmen
2014-2020	Nova Fen ve Anadolu Lisesi	Öğretmen

Sergiler

- 2009 yılında Gazi Üniversitesi 'Rölyef ve Stürüktür' sergisine katıldım.
- 2011 yılında 48.Ulusal 22.Uluslararası Hacı Bektaş Veli Anma Ve Kültür Sanat Etkinlikleri 'Yedi Rengin Işığı' Sanat Oluşumu Karma Resim Sergisine katıldım.
- 2011 yılında Gazi Üniversitesi I. International Art Symposium' da görev aldım.
- 2011 yılında Uşak Üniversitesi '2.Uluslararası Katılımlı Genç Seramikçiler' karo yarışmasına katıldım.
- 2012 yılında 49.Ulusal 23.Uluslararası Hacı Bektaş Veli Anma Ve Kültür Sanat Etkinlikleri 'Yedi Rengin Işığı' Sanat Oluşumu Karma Resim Sergisine katıldım.
- 2012 yılında Uşak Üniversitesi '3.Uluslararası Katılımlı Genç Seramikçiler' karo yarışmasına katıldım.
- 2012 yılında Gazi Üniversitesi Uygulamalı Sanatlar Ana Bilim Dalı 'Seramik Mezuniyet Sergisi' etkinliğine katıldım.
- 2012 'Yedi Rengin Işığı' sanat oluşumu komite üyesi.
- 2013 'Yedi Rengin Işığı' sanat oluşumu komite üyesi.
- 2018 'Beyaz Şapkalı Sanatçılar ', 'İlk Renk Kırmızı' Karma Resim ve Heykel Sergisine katıldım.

Yabancı Dil

İngilizce

